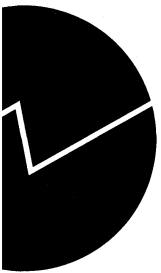

Elisabeth Gulløy, Svein Gåsemyr og Anne Vedø

**Forslag til ett nytt system for
norsk bistandsstatistikk**

Rapport

Elisabeth Gulløy, Svein Gåsemyr og Anne Vedø

**Forslag til et nytt system for norsk
bistandsstatistikk**

Standardtegn i tabeller	Symbols in tables	Symbol
Tall kan ikke forekomme	Category not applicable	.
Oppgave mangler	Data not available	..
Oppgave mangler foreløpig	Data not yet available	...
Tall kan ikke offentliggjøres	Not for publication	:
Null	Nil	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	Less than 0.5 of unit employed	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	Less than 0.05 of unit employed	0,0
Foreløpige tall	Provisional of preliminary figure	*
Brudd i den loddrette serien	Break in the homogeneity of a vertical series	—
Brudd i den vannrette serien	Break in the homogeneity of a horizontal series	
Rettet siden forrige utgave	Revised since the previous issue	r

ISBN 82-537-4338-6
ISSN 0806-2056

Emnegruppe

12.01 Offentlige finanser og trygdeordninger

Emneord

System for bistandsstatistikk
Database for bistandsstatistikk
Statistisk standard for bistand gruppert etter sektor

Design: Enzo Finger Design
Trykk: Statistisk sentralbyrå

Sammendrag

Elisabeth Gulløy, Svein Gåsemyr og Anne Vedø

Utfordringer ved et nytt system for norsk bistandsstatistikk

Rapporter 96/20 • Statistisk sentralbyrå 1996

I denne rapporten presenteres et nytt system for norsk bistandsstatistikk. Arbeidet er utført på oppdrag for NORAD. I samband med etablering av nytt økonomistyringssystem, ØKOSYS, i NORAD, har det vært arbeidet med et nytt system for bistandsstatistikken. SSB har gjennomført en intervju-undersøkelse av medarbeidere i UD og NORAD om bistandsstatistikken. Deltakere i bruker-undersøkelsen var brukere av statistikken og saksbehandlere som fyller ut rapportskjema for den statistiske database. Det kom fram mange forslag til forbedringer av statistikken og til forenklinger av arbeidet med statistikk. Flere av forslagene fra undersøkelsen er imøtekommet i det opplegg til nytt statistikk-system som skisseres i denne rapporten. Undersøkelsen viser at statistikkarbeidet må få en sterkere plass i de løpende administrative rutiner. Dette er en sak for *ledelsen i NORAD*.

I OECD/DAC har det vært arbeidet med revisjon av de viktigste internasjonale klassifiseringer i bistandsstatistikken. DAC er bistands-komiteen i OECD og har bl. a. det internasjonale ansvaret for bistandsstatistikk. Norge er medlem i DAC. I forslaget til revidert standard, fra januar 1996, er formålskodene for kvartalsrapporteringen til CRS og sektorkodene for årsrapporteringen til DAC samordnet til en felles klassifisering av bistand etter sektor. Den *felles sektorgruppering* er det ene tiltaket som gir muligheter for å forenkle og effektivisere statistikkarbeidet. Sektorgruppering vil si at avtaler om bistand og utbetalinger i samsvar med inngåtte avtaler grupperes på de næringer som bistanden er rettet mot i mottakerlandet.

Den felles sektorgruppering gjør det mulig å knytte sammen enheten for *avtale* og enheten for *utbetaling* til en *felles enhet*. Dette er det andre effektiviseringstiltaket. Beparelse i vedlikeholdet av statistikkbasen ligger i at når enheten avtale er kodet har man samtidig utført det meste av kode-arbeidet for enheten utbetaling.

Det tredje tiltaket er planen om å *integre databasen for bistandsstatistikk med ØKOSYS* så langt dette er mulig. En felles statistisk database og samordning av det statistiske og administrative arbeidet vil forenkle og effektivisere arbeidet med statistikk. Et av problemene i denne sammenheng er at NORAD og UD vil ha ulike systemer for ØKOSYS.

Arbeidsgruppa i SSB mener NORAD bør bygge på de anbefalinger som OECD/DAC gir. Dersom den norske gruppering skal avvike fra den internasjonale anbefaling, f.eks. ved en mer detaljert oppdeling av sektorer som er viktige i norsk bistand, bør det være et dokumentert behov for en egen norsk oppdeling.

Arbeidsgruppa foreslår at det etableres en referansegruppe som en støtte for ØKON (Økonomi- og budsjettkontoret i NORAD) i arbeidet med statistikk. Referansegruppa bør ha medlemmer fra de aktuelle avdelingene i UD og NORAD.

Ledelsens ansvar for bistandsstatistikken er omtalt i flere sammenhenger f.eks. i avsnitt 5.3 og 6.11.

Forslaget til revidert system for bistandsstatistikken skal på høring i NORAD og UD. Hørings-dokumentet og -rutine bør utformes slik at ønsker og behov for norske justeringer og tillegg i bistandsstatistikken kartlegges grundig.

Emneord: System for bistandsstatistikk, Database for bistandsstatistikk, Statistisk standard for bistand gruppert etter sektor.

Liste over forslag som fremmes i rapporten:

Siktemålet med de forslag som fremmes i rapporten er at bistandsstatistikken skal oppnå bedre kvalitet og produseres på en mer rasjonell måte. At statistikken blir mye brukt har betydning både for å oppnå god kvalitet og rasjonell produksjon.

1. Internasjonale anbefalinger for statistiske standarder i bistandsstatistikken bør følges. Dersom standarden skal ha norske tillegg f.eks. en mer detaljert oppdeling for tiltak som er viktige i den norske bistanden bør grunnlaget være et dokumentert behov for dette. Et eksempel på en internasjonal anbefaling er OECD's reviderte standard for sektorinndelinger som er presentert her i rapporten.
2. Kvaliteten på bistandsstatistikken må sikres kontinuerlig. Forslag til tiltak som fremmes for å oppnå dette er bl.a. at statistikken bør brukes mye, at det nyttes klare begreper og definisjoner, at det utarbeides god instruks og veiledning for vedlikeholdet av den statistiske databasen og at det settes av ressurser til kontroll og revisjon av opplysningene i den statistiske databasen.
3. En referansegruppe bør opprettes i NORAD/UD for bistandsstatistikken. Gruppen skal støtte ØKON i arbeidet med statistikken.
4. En felles statistisk database for avtaler og utbetalinger for tiltak må opprettes. Databasen blir en del av ØKOSYS. Databasen vedlikeholdes løpende som en integrert del av den administrative saksbehandling.
5. Forslag til datainnhold av den statistiske databasen presenteres i rapporten. Dette er opplysninger som kommer i tillegg til de administrative opplysninger i ØKOSYS. Som punktene ovenfor indikerer er dette ikke en ferdig statistisk standard som kan tas i bruk. Ledere, saksbehandlere, og fagpersoner i NORAD/UD må utføre en aktiv vurdering for å sikre at nasjonale og internasjonale behov blir møtt.
6. Databasen bør utformes med tanke på at den skal nyttes til flere formål da brukerne har svært forskjellige behov. I tillegg til det faste tabellprogrammet skal det være lett å lage nye tabeller og nye utlistinger fra basen. NB; *det er en forutsetning at EDB-programmene for å lage statistikktabeller og utlistinger fra datagrunnlaget for statistikken er på plass samtidig med programmene for den administrative delen av ØKOSYS.*
7. Fagavdelingen og RO bør samarbeide med ØKON om utforming og bruk av den statistiske databasen.

Forslagene ovenfor krever at statistikkarbeidet får en sterkere forankring i de administrative rutiner i UD og NORAD enn praksis er nå og at ledelsen ser til at det er samsvar mellom de oppsatte mål for bistandsstatistikken og de ressurser som settes inn.

Innhold

1. Innledning	7
2. Prinsipper for nasjonal oppfølging av internasjonale anbefalinger for statistikk	9
3. Forholdet til OECD/DAC	10
4. Bistandsstatistikken – en oversikt	11
4.1 Statistiske enheter og populasjon	11
4.2 Datainnhold	12
4.3 Produksjon og bruk av bistandsstatistikk	12
4.4 Internasjonal rapportering	12
5. Vurdering av bistandsstatistikken	14
5.1 Synspunkter fra statistikkbrukerne	14
5.2 Synspunkter fra medarbeidere i NORAD og UD som oppdaterer de statistiske databaser	14
5.3 Problemer i produksjonen av bistandsstatistikk	15
5.4 Kvalitet på bistandsstatistikken	15
6. Forslag til nytt system for bistandsstatistikken	17
6.1 Database for statistikk	17
6.2 Statistiske enheter og forslag til datainnhold for statistiske opplysninger om avtaler	17
6.3 Løpende vedlikehold av databasen	18
6.4 On-line rutine og integrering med den administrative database	18
6.5 Standard for klassifisering av bistand etter sektor	18
6.5.1 Oversikt og struktur i sektorgrupperingen	19
6.5.2 Forslag i brukerundersøkelsen som er imøtekommet i revidert sektorgruppering	19
6.6 Målgrupper og politiske satsingsområder	19
6.7 Tiltak for å lette klassifiserings- og kodearbeid	20
6.8 Revisjon og kontroll	20
6.9 Produksjon av tabeller og utlister fra basen	20
6.10 Statistiske historiefiler	20
6.11 Organisering av arbeidet med bistandsstatistikken	21
Vedlegg	
1. Forslag til datainnhold i statistisk database	22
2. Datainnhold i CRS- rapporteringen	28
3. Datagrunnlag for DAC rapportering og for den norske statistikken	30
4. Revidert standard for klassifisering av bistand etter sektor	37
De sist utgitte publikasjonene i serien Rapporter	38

1. Innledning

Rapporten presenterer enheter, klassifiseringer og kjennemerker i bistandsstatistikken som en bakgrunn for reviderte statistiske klassifikasjoner fra OECD og forslag om et nytt system for bistandsstatistikken. Målgruppen for rapporten er de ansvarlige for bistandsstatistikken i NORAD og UD. Rapporten bygger på dokumenter fra NORAD om det nåværende statistikkssystemet, dokumenter fra OECD, en brukerundersøkelse av bistandsstatistikken som Statistisk sentralbyrå gjennomførte i 1994, drøftinger mellom NORAD og SSB og en skisse fra NORAD om innhold i nytt statistikkssystem.

Beskrivelse av bistandsstatistikken presenteres i kapittel 4. En vurdering gis i kapittel 5. Hovedsaken i rapporten er forslag til nytt system for bistandsstatistikk, forslaget presenteres i kapittel 6 og Vedlegg 1 side 22. Revidert standard for klassifisering av bistand etter sektor er presentert i Vedlegg 4 side 37. Datainnhold i rapporteringen til OECD til kvartalsvis rapport om inngåtte avtaler til CRS og årsstatistikk til DAC om utbetalinger av bistand er gitt i vedlegg 2 side 28 og vedlegg 3 side 30.

Ifølge statistikkloven er offisiell statistikk den statistikk som publiseres av SSB eller av andre forvaltningsorganer. Bistandsstatistikken som NORAD publiserer er offisiell statistikk og er slik sett en del av statistikklovens ansvarsområde.

Rapporten er utarbeidet av en arbeidsgruppe i SSB som har bestått av Svein Gåsemyr (leder), Anne Vedø og Elisabeth Gulløy. Bjørn K. Wold og Helge Brunborg, SSB, og Anette Simonsen og Arne Kristian Larsen, NORAD, har gitt bidrag til rapporten. Anette Simonsen har skrevet deler av rapporten. Kontor for internasjonal statistikk og rådgivning, SSB, har kontoransvaret for rapporten.

Forslaget til revidert system for bistandsstatistikken skal på høring i NORAD og UD. Høringsdokumentet og -rutine bør utformes slik at ønsker og behov for norske justeringer og tillegg i bistandsstatistikken kartlegges grundig.

Forkortinger som nyttes i arbeidet med bistandsstatistikk og i denne rapporten

DAC = Development Assistance Committee

Bistandskomiteen i OECD. Norge er medlem. DAC har bl.a. ansvar for den internasjonale bistandsstatistikken. DAC er omtalt i avsnitt 4.4.

DAC-skjema

Skjema for rapportering om utbetalinger til databasen for statistikk. Se vedlegg 3.

CRS = Creditor Reporting System

Rapportering av avtaler til OECD/DAC, rapporteres kvartalsvis og på mikro nivå.

CRS-skjema

Skjema som skal fylles ut ved rapportering om avtaler. Se vedlegg 2.

ODA = Official Development Assistance

Offisiell utviklingshjelp. Definisjon i annex 1 til CRS Reporting Directives, s. 3: Offisiell utviklingshjelp (ODA) er ressurser til utviklingsland (og multilaterale institusjoner) skaffet til veie av offisielle organer, inkludert statlige og lokale styresmakter. I tillegg må hver overføring tilfredsstillende følgende kriterier:

- i) Den må ha som hovedmål å fremme økonomisk utvikling og velferd i utviklingsland.
- ii) Den må inneholde en gaveandel på minst 25 prosent.

OOF = Other Official Flows

Andre offisielle overføringer, som ikke godkjennes som ODA.

NGO = Non-Governmental Organisation

Privat organisasjon. Et hundretalls norske organisasjoner er engasjert i bistandsspørsmål/-Nord-Sør-spørsmål, i form av prosjektvirksomhet og/eller informasjonsarbeid - de fleste med betydelig NORAD/UD-støtte.

AF = Associated Financing

Blandede kreditter; en form for bunden norsk bistand knyttet til eksport av norske kapitalvarer til u-land. Ordningen omfatter eksportkreditt, oftest til markedsrente, og en gaveandel finansiert med bistandsmidler.

Form 1 AF

Skjema som skal vedlegges CRS-skjemaet dersom en avtale er en del av en pakke med blandede kreditter.

UNDP = FNs utviklingsprogram

Konsekvensanalyse for miljøvirkninger

NORAD har nedfelt i publikasjonen «Strategi for bilateral bistand» at «alle igangværende og planlagte bistandstiltak skal vurderes med hensyn til miljøkonsekvenser».

ØKON = Økonomi- og budsjettkontoret i NORAD

ØKOSYS = økonomistyringsystem i NORAD

RO = Resultatoppfølgingskontoret

PTA = Plan, Tiltak, Avtale - brukes om den del av ØKOSYS som tar seg av selve prosjektstyringen.

2. Prinsipper for nasjonal oppfølging av internasjonale anbefalinger for statistikk

For de fleste statistikkområder finner vi anbefalinger (eller rekommandasjoner) fra internasjonale organisasjoner. De internasjonale anbefalingene om statistikk gjelder i hovedsak statistiske standarder for klassifikasjon, gruppering og definisjon av kjennemerker. Viktige organisasjoner i denne sammenheng er FN, IMF, Verdensbanken, OECD og Eurostat (det siste er EUs statistikkorgan). Internasjonalt spiller OECD gjennom bistandskomiteen DAC en viktig rolle når det gjelder bistandspolitikk og -strategi og har ansvar for statistisk registrering av medlemslandenes bistand. Verdensbanken og UNDP utarbeider også internasjonal bistandsstatistikk. Denne statistikken omfatter rapportering både fra giverland og land som mottar bistand. Norge er medlem i DAC og har forpliktet seg til å følge DACs rapporteringskrav.

Praksis i SSB er å følge de internasjonale anbefalinger av statistiske standarder. Dersom det er nødvendig med egne norske grupperinger er dette som regel ordnet som et ekstra norsk nivå som er mer detaljert enn det laveste nivå i den internasjonale anbefaling. I

tilfellet DAC- og CRS-sektorer vil denne praksis tilsi at NORAD følger DACs 3-siffer kode og CRS' 5-siffer kode helt ut. Om det er behov for egne norske sektorgrupperinger i tillegg, ordnes dette f.eks. som et eget norsk nivå som er mer detaljert for de sektorer der det er behov for dette. Norske løsninger som krever kjennemerker i tillegg til sektorkoden kan også komme på tale.

Praksisen med å følge internasjonale anbefalinger så langt dette er mulig er naturlig for små land. Det er ressurskrevende å etablere og vedlikeholde egne nasjonale statistiske standarder. Dersom en statistikk er basert på en nasjonal standard som avviker fra den internasjonale, går det med ekstra ressurser i den internasjonale rapportering for å omforme den nasjonale statistikk til de internasjonale grupperinger. Det prinsipp som følges i SSB for å innføre norske justeringer eller tillegg til en internasjonal standard er at det skal finnes et norsk behov for dette, og at dette behovet skal dokumenteres.

3. Forholdet til OECD/DAC

Det ligger i sakens natur at alle sider i arbeidet med bistand til utviklingsland må sees i global sammenheng. Vi siterer fra St.meld. nr. 8, (1994-95), Om samarbeidet mellom Noreg og utviklingslanda i 1993, om forholdet til det internasjonale samarbeidet som organiseres av DAC:

Side 22, «Opp gjennom åra har DAC vedteke ei rad tilrådingar, retningslinjer og prinsipp for god bistand.» «Frå norsk side blir DAC-prinsippa rekna som retningsgjevande innanfor den ramma som Stortinget sine mål og prinsipp for bistanden utgjør.»

Side 7, «Noreg legg stor vekt på det samarbeidet som finn stad i DAC. Som forvaltar av den sentrale internasjonale bistandsstatistikken, gjennom sine jamlege, kritiske gjennomgangar av bistandspolitikken til med-

lemslanda og utarbeiding av retningslinjer for dei ulike sidene ved utviklingshjelpa, er DAC truleg den viktigaste internasjonale pådrivaren både for å halde ved lag eit høgt bistandsnivå og for å høgje kvaliteten på bistanden.»

Det er klart at NORAD skal drive et omfattende og godt statistikk-system som imøtekommer nasjonale behov og forpliktelsene som medlem i DAC. Selv om Norge imøtekommer de internasjonale forpliktelser rimelig godt sammenlignet med flere andre land, er det nå behov for forbedringer i den norske rapporteringen til DAC. Utfordringen for arbeidsgruppa i SSB og de ansvarlige for statistikken i NORAD er å forbedre og effektivisere systemet for bistandsstatistikk innenfor en rimelig ressursramme.

4. Bistandsstatistikken – en oversikt

Offisiell norsk bistand er i dag administrert gjennom UD og NORAD. Økonomi- og budsjettkontoret (ØKON) i NORAD står ansvarlig for all statistisk registrering og rapportering av bistanden. For å kunne utarbeide statistiske tabeller til DAC, NORADs årsrapport og den årlige Stortingsmeldingen om bistand, oppdaterer ØKON årlig en statistikkdatabase. Det utarbeides dessuten en database over inngåtte avtaler.

Rapporteringen til OECD består av:

- CRS-rapportering som er kvartalsvise innmeldinger av nye avtaler (commitments), for tiden rapporterer NORAD nye avtaler to ganger i året. Formålet med CRS er samordning av bistand fra flere land det må derfor rapporteres opplysninger om hver enkelt avtale på mikro nivå.
- DAC-rapportering som er en årsstatistikk basert på alle utbetalinger (disbursements) av bistand i kalenderåret. Som en del av DAC statistikken inngår også opplysninger om de samlede ressursoverføringer fra Norge til utviklingslandene. Disse opplysningene er blant annet basert på oversikter sendt til NORAD fra Garanti-Instituttet for eksportkreditt (GIEK), Norges Bank og Statens nærings- og distriktsutviklingsfond.

Rapporteringen til OECD er nærmere omtalt i avsnitt 4.4.

Vi finner 3 aktører i bistandsstatistikken:

- budsjettmedarbeiderne og saksbehandlere internt i NORAD/UD og medarbeidere i private organisasjoner som fyller ut rapportskjema for de statistiske databasene
- statistikkmedarbeiderne i ØKON som har ansvar for driften av de statistiske mikro databasene og for utarbeiding av de statistiske tabeller
- brukerne av statistikken.

Den første og siste gruppen var deltakere i en brukerundersøkelse om bistandsstatistikk som SSB utførte i 1994. Statistikkmedarbeiderne i ØKON var aktivt med i gjennomføringen av undersøkelsen.

4.1 Statistiske enheter og populasjon

For å kunne utarbeide en rapport om datagrunnlaget for bistandsstatistikk er det en forutsetning at vi har en presis og korrekt forståelse av hva som er statistisk populasjon og statistisk enhet. Populasjon er det som defineres som bistand. Bistand er klart definert i statsbudsjett og statsregnskap. I tillegg til de aktuelle kapitler og poster i statsbudsjett og -regnskap er bistandsstatistikken basert på fordelinger av bistand knyttet til to statistiske enheter:

- *avtale* om bistand til et prosjekt/tiltak mellom NORAD/UD og mottaker, og
- *utbetaling(er)* til mottaker ifølge avtalen om bistand. Sum utbetalinger for et prosjekt i kalenderåret er referanseperioden i årsstatistikken. Alle utbetalinger er knyttet til en avtale.

For begge disse enheter utarbeides det nå statistiske databaser eller mikrofiler. Disse danner grunnlaget for bistandsstatistikken. Mikrofilen for avtaler skal oppdateres løpende. Basen for utbetalinger i løpet av kalenderåret bygger på rapportering en gang i året. De to databasene for enheten avtale og enheten utbetaling i samsvar med en avtale er i dag ikke samordnet. Dette medfører at en utbetaling ikke kan knyttes til enheten avtale i statistikksystemet.

I prinsippet skal enheten *inngått avtale om bistand til et prosjekt/tiltak* og enheten *utbetalinger* på grunnlag av denne avtalen danne en og samme statistiske enhet. I forslag til utforming av database for nytt system for bistandsstatistikk er en utbetaling alltid knyttet til en avtale. Dersom en avtale omfatter flere prosjekter eller tiltak etableres det underenheter for avtalen i databasen slik at en utbetaling alltid er knyttet til et identifikasjonsnummer for en avtale, i en *en* til *en* sammenheng.

Antall avtaler som er aktive i løpet av et år, det vil si at det er utbetaling av bistand knyttet til avtalen, er ca. 4 000. Det inngås ca. 1 000 nye avtaler hvert år. De fleste avtaler blir underskrevet i desember.

4.2 Datainnhold

Datainnholdet i rapporten til CRS, som er på mikro nivå er presentert i vedlegg 2, side 28 Datainnholdet i basen for årsstatistikk til DAC og for den norske bistandsstatistikken er presentert i vedlegg 3, side 30.

De viktigste klassifikasjoner i NORADs statistikkssystemer er gruppering av utbetalinger/prosjekter i sektorer (DAC-sektorer) og gruppering av avtaler etter formål (CRS-formålskoder). Både DAC-sektorer og CRS-formålskoder er næringsgrupper som bygger på FNs næringsstandard ISIC. Den kvartalsvise CRS-rapportering om avtaler og årsrapporten til DAC om utbetalinger er ikke samordnet. Dataene er lagret i ulike systemer. Koblingen mellom CRS-formålskoder, som er på 3-siffer, og DAC-sektorkoder, som er på 2-siffer, er forholdsvis komplisert.

Den norske bistandsstatistikken er basert på DAC-sektorer. Det er 56 grupper på 2-siffer nivå som er ordnet i 10 hovedsektorer. Den norske sektorgrupperingen bygger på den internasjonale anbefaling, men inneholder bare de grupper som er aktuelle for norsk bistand. DAC anbefalingen inneholder nå 70 grupper på laveste nivå.

I tillegg klassifiseres utbetalingene idag etter hvilken type avtale de er basert på. Bilateral, stat til stat avtale, eller en multilateral avtale. Et eksempel på det siste er at prosjekt for ett mottakerland støttes av flere land eller en internasjonal organisasjon. Utbetalingen klassifiseres også etter hvilken form bistanden har når det når mottakerlandet. Bistand gruppert etter form vil si om det er penger, varer eller fagkunnskaper (ekspert konsultasjoner) som overføres til mottakerland. OECD er mest opptatt av om bistanden er en investering i landets fysiske kapital eller om pengene går til kunnskapsoppbygging i befolkningen. Begge grupperinger rapporteres.

I den någjeldende DAC- og CRS-rapporteringen er de politiske satsingsområdene kvinnetiltak (likestilling) og miljøtiltak egne kjennemerker i databasene. I det norske systemet er også forskningsprosjekter markert som et eget kjennemerke.

4.3 Produksjon og bruk av bistandsstatistikk

Oppdatering av statistikkdatabasen utføres ved at alle avdelinger i NORAD og bistandsavdelingene i UD rapporterer sin bruk av bistandsmidler til ØKON. Saksbehandlere i den enkelte avdeling fyller ut skjemaer som deretter legges inn i ØKON's statistikkdatabase, for det meste manuelt. Skjemaene er for en del mangelfullt utfylt med hensyn til klassifisering av tiltak. Rapporteringsprosedyren pr i dag kan beskrives som tungvint og arbeidskrevende og det er derfor vanskelig å sikre kvaliteten i databasen.

NORADs bistandsstatistikk publiseres i den årlige Stortingsmeldingen om samarbeidet med utviklingsland og i NORADs årsrapport. Det utarbeides også intern driftsstatistikk og statistikk for bruk i meldinger, utredninger og analyser i NORAD og UD og publikasjonen «Norsk bistand i tall». Deler av den bistandsstatistikk som NORAD produserer og publiserer blir også publisert av SSB. Internasjonal bistandsstatistikk publiseres av OECD/DAC, Verdensbanken og UNDP.

Et viktig krav til den internasjonale statistikken er at den skal være jamførbar mellom ulike land. Dette krav gir føringer på utforming av statistiske klassifikasjoner, grupperinger og definisjoner av begreper som bistandsstatistikken må bygge på i de enkelte land. Bistandsstatistikk i offisiell statistikk publisert av SSB omfatter tabeller i Statistisk årbok. Den er en del av statsbudsjett- og statsregnskapsstatistikken, og en del av utenriks- og nasjonalregnskapet.

4.4 Internasjonal rapportering

OECDs system for DAC-statistikk

Innsamling av statistikk over utbetalinger av bistand ble opprettet tidlig på 60-tallet. Medlemslandene i DAC rapporterer bistandsbeløpene og andre overføringer til utviklingsland på en sammenlignbar og konsistent måte. Systemet har blitt endret over tid for å møte forandringer i politiske behov og i bistandspraksis. Hvert medlemsland skal rapportere årstotaler av utbetalt bistand, både offentlig og privat bistand, og andre overføringer som er lån og egenkapital. For bilateral bistand rapporteres årsbeløpene til hvert mottakerland; for multilateral bistand rapporteres årsbeløpene for hver av de internasjonale organisasjonene som mottar bistanden. DAC-rapporteringen baseres på bistand utbetalt i kalenderåret og er på makro nivå i form av statistiske tabeller.

DAC årsstatistikk gir opplysninger om de samlede ressuroverføringer fra Norge til utviklingslandene. Private organisasjoner gir oppgaver til NORADs statistikk database. NORAD mottar oversikter fra Garanti-Instituttet for eksportkredit, Norges Bank og Statens nærings- og distriktsutviklingsfond.

Den årlige rapporteringen til DAC-systemet er ikke tilstrekkelig detaljert til å produsere alle data som er nødvendig for en vurdering av bistandens virkninger utfra spesielle politiske målsettinger. Samtidig er den heller ikke tilstrekkelig aktuell til å kunne danne basis for samordnings- eller overvåkningsformål. DAC-systemet er derfor supplert av kvartalsvis rapportering av avtaler i CRS-systemet.

OECDs CRS-rapportering

CRS (Creditor Reporting System) er et informasjonsystem som inneholder opplysninger om enkeltavtaler

om bistand, på mikro nivå. Det omfatter både ODA (Official Development Assistance) og andre offisielle overføringer. Systemet har eksistert siden 1967. CRS støttes og drives av OECD og Verdensbanken i fellesskap.

CRS er en viktig kilde til informasjon om bistand fordelt etter sektor og land og om betingelser for offentlig bistand. Systemet spiller en nøkkelrolle i etableringen av statistikk for utenlandsgjeld, både for uland og andre land. I det siste har CRS vist seg å være et essensielt verktøy for overvåkning av DACs prinsipper og retningslinjer for blandede kreditter og bundet og delvis bundet ODA. I Verdensbanken blir CRS brukt i utstrakt grad til å kryss-sjekke informasjon som er rapportert til Debitor Reporting System (DRS).

Hvert kvartal utgir OECD/DAC publikasjonen Gazette, som er en opplisting av nye avtaler om offentlig bistand som er rapportert til CRS-databasen i løpet av siste kvartal. Dette er ment som et verktøy for å samordne og planlegge bistandsprosjekter i ulike mottakerland.

Rapporteringen til CRS er kvartalsvis. NORAD makter ikke å imøtekomme dette. Under arbeidet med årsstatistikk over utbetalinger ligger arbeidet med CRS ned ved ØKON. Det er ikke ressurser nok til både å arbeide med CRS- og DAC-rapporteringen samtidig. Norge rapporterer derfor bare to ganger i året til CRS, for 3. og 4. kvartal i juni neste år og for 1. og 2. kvartal i desember. Det er et mål å rapportere hvert kvartal i samsvar med forpliktelsene.

UNDP

UNDP henvender seg ofte til Norad Oslo og til norske ambassader og stedlige representasjoner og ber om opplysninger ned på prosjektnivå. Mye ressurser ble tidligere brukt til å besvare disse henvendelsene som hadde et annet format en all annen rapportering. OECD og UNDP har senere inngått en avtale hvor UNDP ikke lenger skal henvende seg direkte til landets bistandsmyndigheter for informasjon men heller bruke informasjonen fra CRS systemet i OECD. Ved henvendelser fra UNDP som fremdeles kommer i noen grad, kan man derfor henvise til denne avtalen og slippe å rapportere opplysninger som allerede finnes i CRS eller DAC.

5. Vurdering av bistandsstatistikken

Grunnlaget for forslaget til database for statistikk og samordning av statistikkbasen med ØKOSYS er, i tillegg til kravene til rapporter til OECD, en vurdering av rutinene for statistikken nå.

5.1 Synspunkter fra brukere av bistandsstatistikk

Statistikkbrukerne og særlig saksbehandlerne synes det er lite heldig at statistikkdatabase er adskilt fra prosjektstyringssystemets database. De ønsker en sammenslåing for å oppnå en mer effektiv utforming av databasene. De har behov for enkelt å kunne utarbeide ad-hoc statistikk i tillegg til det faste rapportsystemet, for bruk i planlegging, utredninger og analyser. Database bør utformes slik at systemet er mer fleksibelt enn i dag. Det vil si at det er ønskelig at basen inneholder flere opplysninger enn i dag og på den måten kan tjene flere formål.

Når det gjelder innholdet i database kom det forslag i brukerundersøkelsen 1995 om endringer i sektorinndelingen og om nye kjennemerker i statistikkssystemet. En god del av de forslag som kom fram om endringer er imøtekommet i forslaget til revidert sektorgruppering fra OECD/DAC, 1996.

Sektorkodene (DAC-kodene) ble oppfattet som for aggregerte eller for lite spesifikke. Mange mente disse i liten grad verken var tilpasset norsk bistandsvirkelighet eller dagens informasjonskrav fra politikere og media. Nyere former for bistandsområder eller -aktiviteter kunne være vanskelige å plassere i en meningsfylt kategori innenfor dagens system.

Mange brukere hadde problemer med satsingsområdene. De gir i liten grad konkret informasjon om ulike grader av innsats. Grensene mellom «ikke kvinnetrettet» og «kvinnetrettet av laveste grad», var vanskelige å trekke opp. Noen av deltakerne påpekte at de ikke fikk dekket behovet for informasjon, verken til eget bruk eller til videreformidling.

Samtidig burde statistikkssystemet gi muligheten til å kunne bygge ut systemet både med nye kjennemerker

og med mer detaljerte grupperinger i etablerte kjennemerker. Det er nødvendig med en revisjon av de eksisterende klassifiseringer i forhold til de endringer som har skjedd innenfor bistandspolitikken.

5.2 Synspunkter fra medarbeidere i NORAD og UD som oppdaterer de statistiske databaser

Budsjettmedarbeiderne og saksbehandlere som fyller ut statistikk skjemaene ønsker enkle rutiner som gjør det lett å kode de aktuelle enheter. I brukerundersøkelsen kom det fram ønske om bedre veiledning for kodearbeidet og behov for at den statistiske database knyttes sterkere til det administrative økonomisystemet. Arbeidsforholdene er blitt noe bedret etter brukerundersøkelsen som ble utført i 1994. Bl.a. er veiledningen blitt mer oversiktlig. Det kom fram behov for mer presise definisjoner av de kriterier som skal legges til grunn for klassifiseringene. Dette gjelder sektorer og politiske satsingsområder.

For medarbeiderne som oppdaterer statistikk databasene var problemene i stor grad knyttet til klassifiseringsarbeidet. Det hersket en del usikkerhet, særlig om prosjektene/tiltakene ble klassifisert på korrekt måte. Tiden som gikk med til å fylle ut skjemaet for et enkelt tiltak varierte fra over en time til ti minutter. Det er opplyst at det ofte brukes tid på å søke informasjon andre steder i organisasjonen for å registrere mest mulig nøyaktig.

Problemene ser ut til å ha vært størst for tiltak som gjelder flere sektorer eller næringer. Uklare definisjoner har gjort saksbehandlerne usikre. Sektorkodene ble hevdet å være for generelle, med for mange sekkeposter. Noen saksbehandlere stilte spørsmålstegn ved nytten av å klassifisere prosjekter som et satsingsområde. Motivasjonen i kodearbeidet så ut til å være lavere når det gjaldt satsingsområdene enn for DAC-sektor. Koding av DAC-sektor ble oppfattet som den primære statistikkoppgaven.

5.3 Problemer i produksjonen av bistandsstatistikk

SSB samarbeider med ca 60 forvaltningsorganer om bruk av administrative data i offisiell statistikk, og om samordning av statistiske undersøkelser. Erfaringen fra samarbeidet mellom SSB og andre etater er bl.a. at selv om arbeidet med statistikk er en liten del av den totale virksomhet og på ingen måte noen hovedoppgave for etaten er det nødvendig at ledelsen i etaten gir sterk støtte til statistikkarbeidet. Statistikkbehovet må aksepteres som en del av de administrative rutiner.

At ledelsen støtter statistikkarbeidet er særlig viktig når det må utføres tilleggsrutiner av hensyn til statistikk. Dette er tilfellet for bistandsstatistikken. Saksbehandlerne må klassifisere og kode avtalte prosjekter etter en rekke statistiske grupperinger. I brukerundersøkelsen 1994 ble det gitt uttrykk for en ikke ubetydelig misnøye med arbeidsoppgavene for statistikken. Dette går dels på arbeidsforholdene, ønske om enklere opplegg, bedre veiledning og arbeidsinstruks. For en del går misnøyen på manglende forståelse for at det skal utarbeides statistikk. Når det gjelder bedring av arbeidsforholdene, er det gjennomført noen tiltak fra 1995. Gjennomføring av forslagene i denne rapporten vil medføre en betydelig forbedring av arbeidsforholdene. Når det gjelder de negative holdninger til arbeid med bistandsstatistikk generelt er dette en sak som ledelsen i NORAD må rydde opp i. I denne sammenheng har statistikkmedarbeiderne en svært vanskelig oppgave dersom ikke ledelsen gir den nødvendige støtte til statistikkarbeidet.

Det er ledelsen som har ansvaret for at forpliktelsene i rapportering til OECD/DAC blir overholdt og at den nødvendige statistikk for Stortingsmeldingen og Årsrapport blir utarbeidet til fastsatt tid. Her er det et spørsmål om enten eller. Er det bestemt at bistandsstatistikken skal utarbeides, må man også ta konsekvensen av dette. Alternativet er å legge ned statistikken, eventuelt å redusere omfanget.

5.4 Kvalitet på bistandsstatistikken

Hva menes med at bistandsstatistikken har god eller dårlig kvalitet?

Hva som menes med kvalitet av en statistikk har mange sider. Utgangspunktet for bistandsstatistikken er bevilgede midler i bestemte kapitler i statsbudsjettet. For statistikk som viser utbetalte beløp etter kapitler i statsregnskapet er det tale om tall som er 100 prosent korrekte. Det er da forutsatt at utbetalingene fra de ulike kapitler følger de fastsatte definisjoner på hva som skal regnes som bistand, altså at bevilgningene blir brukt til bistand og ikke til andre formål. Dersom noen av bevilgningene blir brukt til tiltak som ikke er bistand, skal disse beløpene ikke tas med i bistandsstatistikken. *Definisjonene* om hva slags overføringer og kostnader i giverlandet som skal regnes som bi-

stand (ODA), er fastsatt i det internasjonale samarbeidet om bistand til utviklingsland.

I henhold til budsjettet fordeles bistanden på kapitler, poster og underposter i regnskapet. I statistikken fordeles bistanden for et avtalt prosjekt/tiltak og utbetalingene for dette prosjektet etter en rekke ulike dimensjoner eller grupperinger, f.eks. etter sektor og politisk satsingsområde. Statistikkens *reliabilitet* vil i dette tilfellet avhenge av hvor nøyaktige tallene er, f.eks. at tallene bygger på en pålitelig koding av sektor.

Gode *definisjoner* av hva som er bistand og av de aktuelle grupperinger som bistandsbeløpene fordeles etter vil si at grupperingene er relevante for å beskrive bistanden, hvem som mottar den, (land og målgrupper mv.) og *hva den blir brukt til* (f.eks. sektor). Dette har sammenheng med statistikkens validitet eller at begreper og grupperinger som registreres i statistikkbasen må være egnet for det statistikken skal brukes til.

At statistikken foreligger på det tidspunkt den trengs i planlegging, utredninger og vurderinger er en del av kvalitetsbegrepet. Kommer statistikken for sent i beslutningsprosessen reduseres verdien av statistikken.

Det er ønskelig å få kunnskap om *resultatet* av ulike bistandsprosjekter og av bistanden og politikken som en helhet. Dette krever trolig en utbygging av den bistandsstatistikk som er etablert nå, både nasjonalt og internasjonalt. Skal man vurdere om bistanden gir resultater, trengs det analyser og vurderinger og statistikk som er laget for slike analyser. Det er her tale om statistikk i tillegg til bistandsstatistikk. I denne type analyse trengs statistikk fra mottakerlandet. At det skal gis bistand til U-land er en politisk beslutning. Bakgrunnen for at vi gir bistand er troen på at de rike land kan gi effektiv støtte til økonomisk og sosial utvikling i U-land.

Det gjennomføres nå en revisjon av den internasjonale bistandsstatistikken. Et av målene i revisjonsarbeidet er å få til bedre innhold i statistikken og bedre aktualitet. Rapporteringen til den internasjonale statistikken er ikke tilfredsstillende nå, bl.a. for bruk i arbeid med samordning.

Hvordan skaffe informasjon om kvalitet?

Dersom en statistikk er beheftet med feil og mangler vil dette ofte bli oppdaget av brukerne. Erfaringsmessig er det bruk av statistikk i analyser som går grundig inn på de forhold som er spesifisert i statistikken, f.eks. sektorkoding og klassifisering av et område som satsingsområde, som vil avsløre feil og mangler i den statistikk analysen bygger på.

Spørsmålet er så om det er behov for systematiske

tiltak for å få informasjon om kvalitet. Eksempler på tiltak er ekstra grundig undersøkelse/revisjon som statistikkmedarbeiderne utfører for å kontrollere at kodingen er utført korrekt for alle store prosjekter, for prosjekter som man antar er vanskelig å kode riktig og for et utvalg av andre prosjekter. Det er vanskelig for en utenforstående å vurdere behovet for slike tiltak. Som nevnt foreslår arbeidsgruppa at det bør etableres en referansegruppe for bistandsstatistikken som en støttegruppe for statistikkmedarbeiderne. Ulike spørsmål om kvalitet av bistandsstatistikken bør være tema for drøfting i en referansegruppe. Hvor relevant og pålitelig må bistandsstatistikken være? Og er det behov for tiltak som sikrer kvaliteten?

Tiltak for å sikre og bedre kvaliteten

Vi skisserer seks tiltak som vil sikre god kvalitet på mikronivå:

- Den første og viktigste forutsetning for å få en god kvalitet på bistandsstatistikken er at den blir *mye brukt* og at den er en viktig del av grunnlaget for beslutninger. NORADs bistandsstatistikk er en sentral del av den årlige meldingen om bistand og NORADs årsrapport. Norge har forpliktet seg til en omfattende rapportering om bistand til OECD/DAC. Det er et mål at bistandsstatistikken skal få en sterkere forankring på brukersiden.
- Det andre tiltaket er at *definisjoner, grupperinger* mv. formuleres klart og entydig. De begreper som defineres må til sammen gi et godt bilde av den virkelighet som er knyttet til arbeidet med bistand. Det er opplyst at OECD/DAC søker å utvikle den internasjonale bistandsstatistikken slik at endringer som finner sted over tid i bistandspolitikken og i arbeidet med bistand kommer til uttrykk i statistikken.
- Det tredje tiltaket er å legge forholdene til rette for at saksbehandlerne kan fylle ut skjemaene for ajourhold av databasen(ene) på en korrekt måte og at disse oppgavene utføres effektivt. Dette vil si at det nyttes klare begreper, *god instruks og veiledning, et godt teknisk opplegg*, opplæring av nye medarbeidere og at arbeidet med statistikken er en integrert del av de administrative oppgaver. Eksempelvis bør statistikk skjemaet fylles ut på et tidspunkt da saksbehandleren har god oversikt over prosjektet. Både for kodearbeidet og for revisjonen bør det etableres maskinell kontroll av at de opplysninger som registreres om en enhet i statistikkbasen i ØKOSYS, er *innbyrdes konsistente*.
- Det fjerde tiltaket er *revisjonsarbeidet*. Et opplegg basert på on-line rutiner gir gode muligheter for å utføre deler av revisjonsarbeidet maskinelt, kontroll av logiske sammenhenger av de opplysninger som gis og at alle spørsmål på skjemaet blir utfylt. Dersom det er slike mangler i utfyllingen, og dette meldes mens utfyllingen pågår, kan budsjettmedarbeideren korrigere for dette allerede under utfyllingen. Det vil fortsatt være behov for manuelt revisjonsarbeid sentralt ved ØKON. I det sentrale revisjonsarbeidet er det viktig å få til en dialog med budsjettmedarbeiderne, med rapportering tilbake av korreksjoner i revisjonen og med opplegg slik at saksbehandlerne kan gi uttrykk for tvil i arbeidet med å klassifisere et prosjekt.
- Det femte tiltaket er å utforme statistikkbasen slik at den er godt egnet til å *tjene flere formål*. Dette vil si at man skal søke å sikre databeredskap for ny statistikk som man ikke kjenner på forhånd.
- Den sjette forutsetning/tiltak gjelder ledelsens ansvar for bistandsstatistikken. Retningslinjer for statistikken, definisjoner, grupperinger og instruks og veiledning for grupperings- og kodearbeid må fastsettes av ledelsen. Dette er nødvendig fordi *mange avdelinger må gi bidrag til utarbeidingen og fordi mange avdelinger er brukere av statistikken*.

6. Forslag til nytt system for bistandsstatistikken

Forslaget til nytt statistikkssystem omfatter: en felles database for statistikk, integrering av statistikkbasen i ØKOSYS, revidert klassifikasjon for sektorinndeling og effektivisering av produksjon av bistandsstatistikk og rapportering til OECD.

Arbeidsgruppa foreslår at det etableres en referansegruppe som en støtte for ØKON i arbeidet med statistikk. Referansegruppa bør ha medlemmer fra de aktuelle avdelingene i UD og NORAD. Referansegruppa bør ha minst ett medlem med fagkompetanse på hver av de viktigste spørsmålssekvenser i rapportskjemaet. Samlet bør gruppa ha fagkompetanse på alle sektorene. Statistikkmedarbeiderne må ha anledning til å søke råd og hjelp fra medlemmer i referansegruppa under utarbeiding av forslag til rapportskjema, instruks og veiledning og i forberedelsene og utarbeiding av norske uttalelser og norske standpunkter i det internasjonale samarbeidet om bistandsstatistikk.

Antall enheter, avtaler/utbetaling, som er aktive i løpet av et kalenderår er ca 4000. Av disse er 1000 nye enheter hvert år. Fra vårt ståsted, SSB, er dette en liten mikro database. Det årlige totale bistandsbeløp er imidlertid stort. Det er forholdsvis mange saksbehandlere som fyller ut skjemaet for vedlikehold av databasen, en medarbeider i hver av de ca. 20 private organisasjoner og i 11 ambassader. I UD er ca. 10 saksbehandlere med i arbeidet. I NORAD er tallet ca. 50. Det må derfor legges vekt på opplæring i å utfylle rapportskjemaet og legges arbeid i å utforme en god veiledning for utfyllingen. Det vil være nødvendig å kontrollere og revidere utfyllingen ved ØKON.

6.1 Database for statistikk

NORAD ved ØKON har nå driftsansvaret for to statistiske databaser over bistand. Den ene er CRS-databasen for kvartalsvis rapportering av avtalte prosjekter til OECD/DAC. Avtalene rapporteres på mikro nivå. Det lages ikke norsk statistikk på grunnlag av enheten avtaler, men noen få tabeller inngår i årsrapporten til OECD/DAC. Datainnholdet for CRS er vist i vedlegg 2, side 28.

Den andre er databasen for utbetalinger. Denne basen er grunnlaget for årsstatistikk for Stortingsmeldingen, NORADs årsrapport og årsrapporteringen til OECD/DAC. Datagrunnlaget for årsstatistikken er vist i vedlegg 3, side 30.

Planen i NORAD er nå å lage en felles database for:

- rapportering om inngåtte avtaler til CRS hvert kvartal
- datagrunnlag for årsstatistikk til DAC
- datagrunnlag for den norske årsstatistikken.

Dette vil medføre at kodearbeidet for enheten avtalt prosjekt og kodearbeidet for enheten utbetaling samordnes så langt dette er mulig.

Det er videre planen at den felles statistiske databasen skal inngå som en del av den administrative databasen for ØKOSYS i NORAD. En felles statistisk database og dessuten integrasjon med de administrative rutiner vil resultere i bedre kvalitet av de statistiske klassifiseringer (koding), i en mer effektiv rutine for vedlikehold av den statistiske databasen og i en bedre aktualitet av statistikken.

Forslag til felles datainnhold for rapporteringen til OECD og den norske bistandsstatistikken og som kommer i tillegg til de opplysninger som skal hentes fra den administrative delen av ØKOSYS er spesifisert i vedlegg 1, side 22.

For hver enkelt spørsmålssekvens i datainnholdet finnes det en eller flere medarbeidere i NORAD som er eksperter på de forhold det er spørsmål om. Disse eksperter må trekkes inn i arbeidet med å fastsette datainnholdet i basen og i utformingen av spørsmålene.

6.2 Statistiske enheter og forslag til datainnhold for statistiske opplysninger om avtaler

Utgangspunktet er enheten bistandstiltak. Tiltak er enhet i den administrative delen av ØKOSYS-basen. Ofte omfatter et tiltak bare en avtale, men noen ganger omfatter et tiltak flere avtaler. I statistikkssystemet nyttes ikke enheten tiltak.

De to statistiske enhetene er avtalt prosjekt og utbetalinger for det avtalte prosjektet. I ØKOSYS må disse enheter samordnes. I forslaget til datainnhold for statistiske opplysninger for avtaler, Vedlegg 1, er det lagt til grunn at enheten avtalt prosjekt som er inngått mellom UD/NORAD og en mottaker og enheten utbetalinger for det avtalte prosjekt skal være en og samme enhet i ØKOSYS.

En framgangsmåte som kan nyttes i de tilfeller det viser seg at en avtale omfatter mer enn en statistisk enhet av utbetalinger (avtalen omfatter to eller flere prosjekter) er å splitte enheten avtalt prosjekt i undernummer slik at enheten for et undernummer faller nøyaktig sammen med enheten utbetaling for et avtalt prosjekt. Utformingen av en slik framgangsmåte må bygge på kjennskap til de aktuelle enheter og drøftes med saksbehandlere som fyller ut rapport skjemaet. Rutinen som skal sikre at enheten avtale og enheten utbetaling er den samme må inngå som en del av ØKOSYS.

Enheter utbetalinger for et avtalt prosjekt har kalenderåret som referanseperiode. Enheten avtalt prosjekt vil ofte være aktiv over flere år. At en avtale er aktiv vil si at utbetalinger i samsvar med avtalen finner sted.

Datainnholdet som er spesifisert i Vedlegg 1 gjelder opplysninger for statistikken som kommer i tillegg til de opplysninger som registreres i ØKOSYS for administrative formål. Alle statistiske opplysninger gis i samband med at en ny avtale registreres i ØKOSYS. De CRS-opplysninger som trengs i tillegg hentes fra de administrative opplysninger i ØKOSYS. Opplysninger om enheten utbetalinger for den årlige DAC-statistikken og den norske bistandsstatistikken som trengs i tillegg til datainnholdet som er spesifisert i Vedlegg 1, bygger helt ut på den administrative ØKOSYS. *Det er altså ingen ekstra statistisk datainnhenting for enheten utbetaling.*

Datainnholdet for statistiske formål må utformes for skjerm, on-line og på diskett, og på papir. Ambassader og private organisasjoner som ikke har on-line adgang til statistikkbasen, bør få tilbud om å fylle ut rapportskjemaet på diskett eller papir.

6.3 Løpende vedlikehold av databasen

Det er mange fordeler med å vedlikeholde (eller å oppdatere) den statistiske databasen løpende og som en del av de administrative rutiner. De administrative opplysninger som trengs, identifikasjon av prosjekt, beløp og grunnlaget for de statistiske grupperinger, vil være lettest tilgjengelig for saksbehandleren på det tidspunkt de administrative oppgaver utføres. At kodingen for statistikken utføres løpende vil medføre at det ikke blir noen opphoping av arbeidet på nyåret. Datagrunnlaget for statistikken vil være klart så

snart de administrative rutiner for økonomisystemet er på plass. Det bør ikke oppstå forsinkelser for å sikre at alle enheter skal komme med i grunnlaget for statistikken.

En integrasjon av arbeidet med statistisk klassifisering av prosjektene og de administrative rutiner vil gi en mer pålitelig statistisk koding.

6.4 On line rutine og integrering med den administrative database

Den statistiske databasen vil være tilgjengelig on-line for saksbehandlerne. I stedet for et spørreskjema på papir er det et skjermbilde i en on-line rutine som skal fylles ut. Dette gjør det mulig å ha instruks og veiledning for den statistiske kodingen og de kataloger som skal brukes, f.eks. sektorkodene, lett tilgjengelig on-line. Det bør legges inn maskinelle kontroller på at skjemaet er utfyllt på korrekt måte. En rutine som bygger på bruk av diskett kan ligge nær en on-line løsning. Opplysning om eventuell koding av samme avtale tidligere bør være tilgjengelig under kodingen. Det samme gjelder for beslektede prosjekt/tiltak.

Det er viktig å komme fram til en god edb-løsning for samordningen av den statistiske databasen, modulen for den statistiske koding og det administrative edb-systemet. Modulen for den statistiske koding skal nyttes både i UD og NORAD. UD og NORAD har ulike administrative edb-systemer. Dette kan påvirke utformingen av edb-opplegget for den statistiske mikro databasen.

6.5 Standard for klassifisering av bistand etter sektor

Bistand gruppert etter sektor er den viktigste grupperingen i den internasjonale bistandsstatistikken. Bistand vil som oftest bety støtte til en aktivitet i en bestemt næring i mottakerlandet, og begrepet sektor har aggregerte grupper fra den internasjonale næringsstandard ISIC som utgangspunkt. OECD-/DAC har gitt høy prioritet i arbeidet med forslag til revidert sektorgruppering. Forslaget presenteres i vedlegg 4, side 37. Den reviderte sektorgrupperingen skal etter planen tas i bruk for kalenderåret 1996.

I forslaget fra OECD til revidert DAC-sektorkode og CRS-formålskode er disse to grupperinger samordnet til en felles gruppering. Formålskodene for CRS har DAC 3-siffer sektorkode som utgangspunkt, og splitter DAC 3-siffer grupper ytterligere opp etter formål; med et 4.- og 5.-siffer for sektorkode.

Valg av næringer som er kommet med og utformingen av den detaljerte grupperingen bygger på erfaringene i arbeid med bistandsstatistikk. NORAD har deltatt aktivt i arbeidet i OECD med revidert sektorgruppering.

Spørsmålet om det er behov for egne norske grupperinger, f.eks. i form av en ytterligere oppdeling av enkelte DAC/CRS-sektorer, må avklares nå i samband med at den reviderte sektorgruppering skal implementeres i NORADs statistikkssystem. Forslaget til nytt statistikkssystem og reviderte grupperinger skal på høring i NORAD og UD. Eventuelle norske inndelinger som kommer i tillegg til den anbefalte sektorgruppering bør bygge på grundige vurderinger og et dokumentert behov.

6.5.1 Oversikt og struktur i sektorgrupperingen

På aggregert nivå er grupperingene;

- *sosial infrastruktur og sosiale tjenester*, bl.a. undervisning, helse og offentlig administrasjon
- *økonomisk infrastruktur og tjenestenæringer*, bl.a. samferdsel og energi
- *produksjon av varer og tjenester*, bl.a. jordbruk, industri og handel.
- det er en egen gruppe for tiltak som er rettet mot mer enn en næring, egne grupper for generelle utviklingsprogram som ikke kan fordeles på sektor, varebistand, tiltak for å redusere gjeld, nødhjelp og for administrering av bistanden i giverlandet.

I forslaget fra OECD/DAC til revidert standard er sektorgrupperingen for DAC og CRS samordnet til en felles gruppering. Utgangspunktet er DAC-sektorer med 3-siffer koder. Antall grupper på 3-siffer nivå i den reviderte klassifikasjon er 40. Dette er en reduksjon jamført med NORADs någjeldende standard som har 54 DAC-sektorer på det mest detaljerte nivå som er 2-siffer.

CRS-kodene har DAC-kodene på 3-siffer som utgangspunkt. CRS-koder er en ytterligere oppdeling av DACs 3-siffer med et 4. og 5.-siffer. Antall CRS-sektorer på 5-siffer nivå er 173. Sektorgrupperingen for CRS som gjelder nå har 290 grupper på det mest detaljerte nivå som er 5-siffer. Den reviderte sektorgruppering, Vedlegg 1, har altså noe grovere grupper enn gjeldende CRS standard. Dette forhold og det at det nå blir en felles gruppering, vil medføre at den blir enklere å bruke. Den reviderte sektorgruppering er godt gjennomtenkt også med tanke på at det skal være enkelt å kode sektor.

6.5.2 Forslag i brukerundersøkelsen i 1994 som er imøtekommet i revidert sektorgruppering

En god del av forslagene som kom fram om forbedringer av sektorgrupperingen er imøtekommet i revidert standard. Dette gjelder bl.a.:

- egen sektor for *nødhjelp*, 800, der det skiller mellom matvarer og annen nødhjelp

- det finnes opplysning om *institusjonsbygging* i sektorkoder, men det er uklart om det må komme med opplysninger i tillegg til sektor for å kunne spesifisere institusjonsbygging
- *fredstiltak* går fram av 5. siffer sektorkode
- menneskerettigheter er kommet med som egen sektor
- demokrati er kommet med som egen sektor
- egen sektor for *jernbanetransport, infrastruktur og utstyr*, 21030
- vannforsyning og sanitærforhold er egen sektor, 140
- utdanningssektoren, 110, er delt etter næring og helsesektoren, 120, er detaljert oppdelt på 5-siffer nivå, CRS
- egen sektor for befolkningsprogrammer, 130 narkotikakontroll er egen sektor på 5-siffer nivå, 16361
- befolkningstiltak er en egen sektor

6.6 Målgrupper og politiske satsingsområder

I forslaget til nytt datainnhold for bistandsstatistikken, Vedlegg 1 side 22, er det forslått den samme spesifisering av målgrupper og politiske satsingsområder som nå og med tillegg av spørsmål om et prosjekt vil bidra til utbygging av institusjoner i mottakerlandet. Aktuelle nye områder er omtalt nedenfor.

Politiske satsingsområder

I blokk 12 - 15 er det tatt med spørsmål om 4 politiske satsingsområder. Dette er de samme områder som er med i systemet nå, *kvinne- og miljørettede* tiltak og forskningsprosjekter og i tillegg om prosjektet bidrar til institusjonsbygging. Satsingsområdene *kvinne- og miljørettede* tiltak kom med i sin tid som egne kjennemerker i den internasjonale rapporteringen, bl.a. etter initiativ fra Norge. I spørsmålssekvensen om kvinnerettet bistand B12, er de 4 DAC kriteriene satt opp som egne kjennemerker. Klassifiseringen avledes av svarene på de 4 kriterier. Dette gir en mer pålitelig klassifisering.

Flere satsingsområder som kjennemerker i statistikk data basen?

I det internasjonale arbeidet med revisjon av klassifiseringer og grupperinger for rapporteringen til DAC og CRS er det drøftet om politiske satsingsområder i tillegg til kvinner og miljø skal komme med i rapporteringen. Aktuelle områder er tiltak for å styrke utviklingen av *menneskerettigheter, demokrati* og tiltak rettet mot de *fattigste*. Det er påpekt at forutsetningen for å etablere statistikk over politiske satsingsområder som kan jamføres mellom land er at det utarbeides klare definisjoner som kan praktiseres på samme måte i alle land. Spørsmålet om å etablere flere satsingsområder i den internasjonale rapporteringen ble tatt av dagsorden for 1995. Eventuelt vil saken komme opp senere.

Arbeidsgruppa og ØKON har drøftet om de tre nevnte områder i tillegg til institusjonsbygging skal etableres som egne spørsmål i statistikkbasen. Arbeidsgruppa anbefaler at spørsmålet reises i *høringen om nytt statistikkssystem*. Forutsetninger for at et nytt politisk satsingsområde skal etableres i basen er at:

- området kan ikke identifiseres på grunnlag av sektorkoder og andre kjennemerker i databasen
- det må være et behov for dette kjennemerket og at dette behov kan dokumenteres
- fagekspertene på det aktuelle området må gi vesentlige bidrag i utforming av definisjoner og delta i utprøving av koding for det nye området.

Kjennemerker i basen om målgrupper og satsingsområder er knyttet til samarbeid med Fagavdelingen og RO om utforming av statistikksystemet. Flere av deltakerne i brukerundersøkelsen i NORAD og UD reiste krav til dokumentasjon av bistandens virkninger og til resultatorientert bistand. I dagens statistikkssystem er det ingen muligheter til å måle tiltakenes grad av «vellykkethet» i etterhand. Innføringen av virksomhetsplanlegging og nye systemer for økonomi- og tiltaksoppfølging i NORAD gir en god mulighet til også å vurdere innføringen av slike nye *måleverktøy* for tiltaksoppfølging eller -evaluering. Slike måleverktøy kan knyttes opp til, eller gjøres til en del av, statistikksystemet. Når tiltak i dag klassifiseres i forhold til grad av relevans overfor et bestemt satsingsområde, vet vi at dette er en vanskelig oppgave for saksbehandlerne. Det kan umiddelbart synes enklere å måle i hvilke grad man gjennom et tiltak virkelig har oppnådd noen konkrete målsettinger, fastsatt allerede på planleggingsstadiet.

6.7 Tiltak for å lette klassifiserings- og kodearbeid

Gjennomføring av de tiltak som nevnes i dette avsnittet har mye å si for hvilken kvalitet man kan forvente å oppnå på mikro databasen.

En god instruks og veiledning for det statistiske kodearbeidet er en forutsetning for å få til effektive rutiner for vedlikehold av den statistiske databasen. Definisjoner av kjennemerker og grupperinger må være så klare som mulig. Instruks og veiledning bør sendes på høring og prøves ut på utvalgte eksempler før den sendes ledelsen i NORAD for godkjenning. Veiledningen bør inneholde et passelig antall velvalgte eksempler på koding. Eksempelene kan velges ulikt for hver avdeling dersom dette er hensiktsmessig.

Når en saksbehandler skal klassifisere og kode en avtale om et prosjekt, bør arbeidet starte med å se på kodingen av en tidligere utgave av det samme prosjekt eller et tilsvarende eller beslektet prosjekt som er fylt ut og tilgjengelig i basen.

Informasjon om bistandsstatistikken bør komme med i opplæringen for nyansatte medarbeidere i NORAD.

Det bør lages en liste over alle medarbeidere som fyller ut statistikkskjemaet. Det bør gå fram av listen hvilken opplæring for statistikkarbeid vedkommende har hatt. Det er viktig at det har vært kontakt mellom statistikkmedarbeiderne ved ØKON og en ny medarbeider før arbeidet med å fylle ut et skjema starter, eller i samband med at det første skjema skal fylles ut. At det har vært noe kontakt mellom medarbeidere som fyller ut skjemaene og de ansvarlige ved ØKON, er i seg selv et bra tiltak.

6.8 Revisjon og kontroll

Rapportskjemaene skal revideres av *statistikkmedarbeiderne*. Det er viktig å få til et godt samspill mellom revisjon og utfylling, f.eks. ved at det legges inn plass der saksbehandleren kan gi uttrykk for usikkerhet om hva som er riktig kode. ØKON bør drøfte med fagekspertene, f.eks. ekspertene på miljø- og kvinnetiltak og kompliserte sektorer, om det er behov for å trekke disse inn i revisjonsarbeidet i noen grad. For å få til god kontakt mellom revisor og saksbehandler bør revisjonen utføres samme dag som skjemaet er fylt ut, eventuelt neste dag. Det er en sterk konsentrasjon om å inngå avtaler i desember. Det er derfor viktig at det ryddes plass for revisjonsarbeid i denne perioden. Det er videre viktig at saksbehandleren informeres om de korreksjoner revisjonen leder til.

6.9 Produksjon av tabeller og utlister fra basen

Mikro databasen for bistandsstatistikk utformes med tanke på bruk for flere formål. I dag består bruken av kvartalsvis rapportering av inngåtte avtaler til OECD/DAC og en rekke årstabeller. En samordning av enhetene avtale og utbetaling og en løpende oppdatering av mikro databasen for statistikk vil medføre at det er aktuelt med utvidet bruk i NORAD/UD både ved utlister på mikro nivå og ved at nye tabeller utarbeides.

Effektive rutiner for utlisting og tabeller vil si at det foreligger edb-program for de behov man kjenner til på forhånd, et fast program for utlister og tabeller. Både statistikkmedarbeidere og andre bør kunne kjøre disse programmer. I tillegg bør det foreligge en beredskap, en edb-pakke, slik at det er lett både for statistikkmedarbeiderne og andre å lage nye lister og tabeller.

Arbeidsgruppa har ikke bakgrunn for å gi en vurdering av tabellprogrammet, f.eks. i publikasjonen «Bistand i tall». Noen av hovedtallene som inngår i flere tabeller er beheftet med mindre avvik. Dette skyldes avvik i definisjoner. For en utenforstående vil det være enklere å sette seg inn i tabellprogrammet om tabellene ble utformet slik at nøyaktig samme hovedtall kom med i de aktuelle tabeller.

6.10 Statistiske historiefiler

Tidsserier er en sentral side ved den offisielle bi-

standsstatistikken. Det er trolig behov for tidsserier både på mikro og makro nivå for analyseformål og for planlegging. Det bør være en grei sak å etablere et effektivt system for historiske filer. I samband med at det nå skal etableres et revidert eller nytt statistikk-system bør det vurderes nøye hvilke statistikk filer som skal lagres med tanke på gjenbruk.

Spørsmål som må avklares:

- bør mikro databasen for det første kalenderår etter reviderte statistiske grupperinger også klassifiseres og kodes etter de statistiske grupperinger som er nyttet for tidligere år?
- er det behov for å kode om mikro databasen for tidligere år til de reviderte standard grupperinger? I noen grad kan dette gjøres maskinelt

Det reviderte statistikkopplegget vil føre til brudd i de statistiske tidsserier. Det bør avklares om det er behov for å korrigere for disse brudd.

Aktuelle statistikkfiler for arkivering med tanke på gjenbruk er:

- filer som viser aktive avtaler og utbetalinger for hvert kalenderår for avtalen
- filer som viser alle prosjekter tilbake fra start til avslutning, uavhengig av kalenderår
- på makro eller tabell nivå er det trolig behov for tidsserier for alle tabeller som publiseres som offisiell statistikk

6.11 Organisering av arbeidet med bistandsstatistikken

Om man skal lykkes i å etablere den felles mikro databasen og det statistikk systemet som er foreslått i dette avsnitt må det stilles krav til organisering av statistikk-arbeidet og krav til at statistikkarbeidet har den nødvendige forankring i de administrative rutiner i UD og NORAD.

Den politiske ledelsen i UD

har ansvaret for bistandspolitikken og det overordnede ansvar for bistandsstatistikken.

Toppledelsen i NORAD

har det overordnede ansvar for statistikkarbeidet og godkjenner det forslag til statistikk-system som ØKON foreslår. Forslaget bygger bl.a. på høring til alle aktuelle avdelinger og kontorer i UD og NORAD. Godkjenningen omfatter også instruks og veiledning for arbeidet med å fylle ut rapportskjema ved avdelingene og det ansvar, oppgaver og fullmakter statistikkmedarbeiderne skal ha. Det overordnede ansvar omfatter prioriteringen av statistikkarbeidet og at det er samsvarende mellom de mål som settes opp for statistikken og de ressurser som settes inn.

Statistikkmedarbeiderne ved ØKON

har ansvaret for utvikling og drift av statistikk-systemet, utarbeiding av forslag til statistikk-system med arbeidsinstruks og veiledning, statistisk revisjon av rapportene for vedlikehold av mikro databasen og for utarbeiding av den offisielle bistandsstatistikken. Statistikkmedarbeiderne skal holde god kontakt med det internasjonale arbeidet som til enhver tid pågår, med norske brukere av bistandsstatistikk og med kontorer/avdelinger som fyller ut rapportskjemaet for vedlikehold av databasen. Den internasjonale kontakt omfatter også nasjonale statistikk-systemer som kan tjene som mønster for norsk bistandsstatistikk.

En intern referansegruppe for bistandsstatistikk

bør etableres som støttegruppe for statistikkmedarbeiderne. Alle avdelinger i NORAD og de aktuelle avdelinger i UD bør være representert både med brukere av statistikk og med saksbehandlere som fyller ut rapportskjemaet. Referansegruppen gir råd om utforming av statistikk-system, instruks og veiledning og deltar i drøftinger av de løpende problemer i driften av bistandsstatistikken.

Avdelinger/saksbehandlere som fyller ut skjembilde/skjema

Arbeidsoppgaver og ansvar for saksbehandlere og budsjettmedarbeidere som fyller ut rapportskjemaet går fram av instruks og veiledning. Dersom en avdeling er likegyldig eller har negative holdninger til arbeidet med statistikk, er dette avdelingens ansvar.

Forslag til datainnhold i statistisk database

Forslaget er utkast nr. 8, oktober 1996, og er utarbeidet i et samarbeid mellom SSB og statistikkmedarbeideren i NORAD. PTA gruppa har gitt innspill til utforming og innhold. PTA står for plan, tiltak og avtale, PTL-gruppa har ansvaret for prosjektstyringen av utviklingen av ØKOSYS.

Forslaget går på innhold av opplysninger, ikke på utforming av skjerm bilde eller spørreskjema. Forslaget er presentert i form av blokker av spørsmål, B0 - B15. For mange av spørsmålene er det oppgitt et 3-sifret tall, dette refererer til spørsmåls-nummer i CRS-skjemaet i vedlegg 2.

For noen av spørsmålene/blokkene er det gitt kommentarer, dette er bakgrunnsopplysninger og spørsmål som må vurderes nærmere.

Blokk B16, til slutt, er spørsmål på CRS-skjemaet som ikke er tatt med fordi disse opplysningene vurderes som unødvendige eller kan skaffes på annen måte.

Forslag til datainnhold av statistiske opplysninger for avtaler**B0. Innledning**

En avtale er alltid knyttet til et tiltak. Tiltaket må derfor være registrert i ØKOSYS før en avtale kan registreres under det. Et tiltak omfatter i noen tilfeller bare en avtale, i andre tilfeller omfatter et til-tak flere avtaler. All registrering av statistiske opplysninger gjelder enheten avtale, tiltak er ikke en statistisk enhet. En avtale er knyttet til et kapittel, post og underpost i statsbudsjett og -regnskap. Alle utbetalinger av bistand skal knyttes til en signert avtale.

Opplysningene som spesifiseres nedenfor fylles ut for alle avtaler som inngås mellom Norad eller UD og mottaker. B 13. Deretter blir opplysningene lagt inn i ØKOSYS. De statistiske opplysningene skal fylles ut samtidig med at en avtale registreres i ØKOSYS. Opplysningene kan registreres i ØKOSYS før avtalen er signert, men det er kun signerte avtaler som kan belastes med utbetalinger.

Alle signerte avtaler rapporteres til OECD i CRS hvert kvartal, (Creditor reporting system). Statistikken om utbetalinger i kalenderåret for DAC og norsk bistandsstatistikk bygger på opplysningene om avtaler som oppgis løpende og på de administrative opplysninger om utbetalinger i ØKOSYS.

Det vises til instruks og veiledning for utfylling av skjema/skjerm bilde. Skjema sendes ØKON ved statistikk-medarbeider Gunnar Gunnarsen tlf. 22 31 11 11

B1. Dato og identifikasjon av ansvarlig saksbehandler.

Skjemaet er fylt ut den 012. dato.....

Hvem er ansvarlig saksbehandler for avtalen?

Ute: avd Saksbehandler initialer.....

Hjemme: avd Saksbehandler initialer.....

B2. Identifikasjon og nummerering av avtalen

023 Er dette første gang avtalen er rapportert/registrert? ja nei

Dersom nei, gjelder rapporten en
rettelse økning reduksjon reorganisering av gjeld

Kommentar: Den funksjon disse opplysningene har må drøftes nærmere. Spørsmålene må være besvart til OECD. Opplysningene kan hentes utenfor ØKOSYS ved oversendelsen til OECD. Saken reiser også spørsmålet om på hvilket tidspunkt man skal låse kodingen av en avtale. Når er siste sjanse for en saksbehandler å rette på noe?

Hvilket tiltak hører avtalen inn under?

317. Tiltaksnummer-..... (316. tiltaksnavn kommer opp automatisk her)

011. CRS avtale nr .../.....(hvis ny avtale; tildeles avtale nr. av systemet)

Avtale navn (kun engelsk)

CRS avtale undernr.(dette er en beredskap om det viser seg nødvendig å dele opp enheten avtale)

Hvilket BD nummer har avtalen? BD/nr/...../.....

(BD står for bevilgnings dokument)

BD godkjent dato

014. Hvilket land er mottaker? (tre bokstavlandkode)

Kommentar: Her er et problem når en avtale tilgodeser flere land. Skal fordelingen på land knyttes til avtale eller tiltaket? Saken må drøftes nærmere.

B3. Avtaleperiode

015. Avtale signert dato

Gjeldende for avtaleperiode: 025. Forventet start, år måned

026. Forventet stopp, år måned

B4. Bistandstype - bistandskanal og ansvarsforhold

Avtalepartner: Hvilken organisasjon/institusjon går pengene via?.....

Er avtalen

Administrativ 0 Bilateral 1 Multi-bi 2 Multilateral 3

Implementeringsansvarlig institusjon

Er avtalen

Administrativ 0 Bilateral 1 Multi-bi 2 Multilateral 3

Kommentar: Begrepet bistandstype er relatert til hvilken organisasjon pengene går gjennom. Skal avtalen defineres som multi eller multi-bi må den multilaterale organisasjonen som får pengene spesifiseres. Når avtalepartner og implementeringsansvarlig institusjon er forskjellig må det avklares nærmere hva som skal rapporteres på spørsmål 017 Beneficiary institution i CRS.

B5. SamfinansieringEr denne avtalen en del av et samfinansieringsavtale? ja nei

Hvis nei gå til B6:

Hvis ja, 315. Hvem er de andre bidragsyterne?

 Multilateral org. 1 Andre DAC-medlemmer 1
 Arabiske givere 1 Annet 1

Hvem er operatør (leading agency) for prosjektet?

Kommentar: Noen ganger kan det være vanskelig å skille mellom avtalepartner og implementeringsansvarlig institusjon, se B4, og operatør (leading agency). Ofte er det lite som skiller et multi-bi prosjekt og et samfinansieringsprosjekt der en multilateral organisasjon er leading agency. Spørsmålet må utredes nærmere.

B6. Finansielle opplysninger.

020. Avtalt beløp(i 1000) 021. Valuta

Hvilke kap/post/underpost i statsbudsjettet vil benyttes, når og til hvor mye?

19.... 19.... 19.... 19.... 19.... totalt

Kap/post/upost/...../.....

Kommentar: Navn og nummer på Kapittel/post/underpost vil forandre seg fra år til år. Det er viktig at utbetalingene belastes den samme avtalen også når det er endringer i nummereringen i budsjettet.

B7. Bindinger i avtalenEr det nevnt eksplisitt i avtalen at mottaker står fritt i innkjøp av varer og tjenester?
ja neiEr hele eller en del av avtalebeløpet bundet til innkjøp i mottakerlandet, Norge eller et annet land? ja nei

051. Beløp ubundet

050. Beløp bundet

053. Beløp delvis bundet

Hvis andel av avtalebeløpet er helt eller delvis bundet;

054. Er avtalen i samsvar med DACs retningslinjer for blandede kreditter og for bunden og ubundet bistand? ja nei

080. Oppgi nummer på DAC-kunngjøring for bundet beløp

B8. Formålsbeskrivelse og sektorklassifisering

031. Gi en kort beskrivelse på engelsk av formålet med avtalen som er relevant for klassifiseringen av avtalen:

.....

032. Forslag til sektorkode DAC og CRS:

Dersom det er tvil om forslaget til sektorkode, gi en kort redegjørelse om grunnen til dette:

Kommentar: I forslaget fra OECD til ny klassifikasjon er formålskode for CRS-rapporteringen og sektorkode for DAC-statistikken samordnet slik at sektorkoden for DAC på 3 siffer utvides til 5 siffer for formåls-koden. Sektorinndelingen på 3 siffer er noe grovere enn den tidligere sektorinndelingen. Den nye formålsgrupperingen på 5 siffer er mer detaljert enn den tidligere sektorinndelingen. Hvilken sektorinndeling som skal brukes i den norske bistandsstatistikken er ikke bestemt og må utredes nærmere.

B9. Hva bygges opp i mottakerlandet?

Kryss av bare for et svaralternativ:

- Investering i realkapital 1
- Varebistand 2
- Faglig bistand og utvikling av menneskelige ressurser 3
- Programbistand ellers 4

Kommentar: Denne grupperingen nyttes som en tilleggsgruppering til DACs sektorkode, prefix i sektorkoden.

B10. Bistandsform

Hvilken form har overføringen til mottaker?

- Administrasjon 0 (kun administrative kapitler)
 - Prosjekt 1
 - Program 2 (sektorprogram eller områdeprogram)
 - Varer 3
 - Personell 4 (eksperter, FK og junioreksperter)
 - Lån 5 (kun kapittel 0180.90)
 - Avdrag på lån 6 (kun kapittel 3180.90)
 - Blandede kreditter 7 (kun kapittel 0180.71)
- Hvis avtalen er et lån (6) skal CRS skjema IDR fylles ut;
 Hvis avtalen er en blandet kreditt (7) skal CRS skjema 1AF fylles ut;

Dette er dagens koder for bistandsform som i sin tid ble bygget opp i rapporteringen til DAC. Denne inndelingen er foreldet og må moderniseres. Eventuelt vil B9 og B10 bli samordnet til en blokk.

B11. Målgruppe(r) for avtalen

(det skal krysses for alle målgrupper som er aktuelle)

- Barn 1
- Funksjonshemmede 1
- Urbefolkningen 1
- Flyktninger 1
- Andre 1

Beskriv målgruppe(n)e kort:.....

.....

B12. Kvinnerettet bistand

DACs fire kriterier for kvinnerettet bistand;

Konsultasjon med kvinner fra mottakerlandet, fortrinnsvis fra målgruppen, om utforming av prosjektet/tiltaket ja neiKvinner fra mottakerlandet skal delta aktivt i prosjektet ja neiProsjektdokumentet skal identifisere barrierer for kvinners deltakelse i prosjektet og tiltak for å overkomme dem skal angis ja neiEkspertise om strukturelle og kulturelle forhold som hindrer eller fremmer kvinners tilgang til politiske, økonomiske og sosiale ressurser skal anvendes under hele tiltakets gang ja nei

313. Prosjektet er derfor:

Ikke kvinnerettet 0 Kvinnerelevant 1 Integrert 2 Spesifikt 3B**B13. Miljørettet bistand**314b Krever prosjektet konsekvensanalyse for miljøvirkninger? ja nei314. Er det utført konsekvensanalyse for miljøvirkninger? ja nei

318. Er prosjektet

Ikke miljørettet 0 Miljøintegrert 2 Miljøspesifikt 3**B14. Forskning**Er støtten forskningsrettet? Ja Nei**B15. Institusjonsbygging**Inneholder avtalen et vesentlig element som bidrar til å bygge ut institusjoner i mottakerlandet? .. Ja Nei

B 16 er spørsmål på CRS-skjemaet som ikke er tatt med i databasen**B16. Spørsmål på CRS-skjema som ikke er lagt inn i standarden.**

Av det totale avtalte beløp er hvor mye

033. Varebistand

040. For lokale kjøp

034. Faglig bistand

341. FTC 1 342. IRTC 1 343. Forstudier 1

541. Frame agreement

311. Investment

312 Financed in relation with structural adjustment

319 Geographical target area:

Kommentar: Disse spørsmål vurderes som unødvendige eller opplysningene kan skaffes på annen måte

Datainnhold i CRS-rapporteringen

BESKRIVELSE AV INDIVIDUELLE OFFISIELLE AVTALER OM GAVER, GAVELIKNENDE OVERFØRINGER ELLER EGENKAPITAL

010. Giverland:.....	
011. CRS avtalenummer:...../.....	
012. Dagens dato:.....	
013. Etat (dvs. NORAD/UD):.....	
014. Mottakerland:.....	015. Avtaledato:.....
017. Navnet på institusjon som mottar bistand i mottakerland:.....	
023. Er dette en første rapport ? Ja ☐ 1 Nei ☐	
Hvis nei,	Rettelse ☐ 2 Økning ☐ 3
	Minking ☐ 4 Reorganisering av gjeld ? ☐ 6
024. Klassifisering: ODA ☐	Andre gaver ☐ 18
Sjekk om: Gaver ☐ 11	Gaveliknende bistand ☐ 12 Egenkapital ☐ 19
020. Avtalt beløp (i tusen):..... 021. Valuta:.....	
Av avtalt beløp: 033 Varebistand:.....	
034 Faglig bistand (TC):.....	
Hvis TC,	341. FTC ☐ 1 342. IRTC ☐ 1 343. Forstudier ☐ 1
040 Beløp for lokale kjøp:.....	
BINDING AV AVTALEN OG BESLEKTET INFORMASJON	
051. Ubundet beløp:	
050 Bundet beløp:.....	
053 Delvis ubundet beløp:.....	
080 Hvis bundet eller delvis ubundet, kunngjøring nr.:.....	
054. Er avtalen underlagt DAC's retningslinjer for blandede kreditter og for bunden og delvis ubunden bistand	
Ja ☐ 1 Nei ☐	
Hvis ja, merk av: 541. Rammeavtale ☐ 1	
065. Er avtalen del av en pakke med blandede kreditter ? Ja ☐ 1 Nei ☐	
Hvis ja, legg ved skjema 1 AF	
FORMÅL OG BESLEKTET INFORMASJON	
031. Beskriv kort formålet med tiltaket:	
032. Forslag til kode:.....	
311. Investeringsprosjekt ☐ 1 Ikke-prosjekt ☐	
312. Er prosjektet tilknyttet et offisielt vedtatt strukturtilpassningsprogram ? Ja ☐ 1 Nei ☐	
313. Kvinnerettet bistand:	
Ikke kvinnerettet ☐ 0 Kvinnespesifikk ☐ 1 Kvinneintegret ☐ 2	
314. Er miljøkonsekvensanalyse blitt utført ? Ja ☐ 1 Nei ☐	
318. Miljø:	
Ikke miljørettet ☐ 0 Miljøspesifikt ☐ 1 Miljøintegret ☐ 2	
315. For samfinansierte prosjekter:	
Sammen med multilaterale institusjoner ☐ 1 Andre DAC-medlemmer ☐ 2	
Arabiske givere ☐ 3 Andre ☐ 4	
IDENTIFISERING AV PROSJEKTET	
316. Offisiell prosjektittel:.....	
317. Offisielt prosjektnummer:.....	
MÅLOMRÅDE OG VARIGHET	
319. Geografisk målområde:.....	
025. Forventet startdato:.....	026. Forventet sluttdato:.....

Datagrunnlag for DAC og for den norske bistandsstatistikken

1.Henvisning til avtale:..... 2.Mottakerland:.....
 3.Kapittel/post/underpost:.....4.Beløp (i 1000 NOK):.....
 5.Bistandsbeskrivelse:.....

6.Bistandstype (kryss av):

0 Administrasjon 2 Multi-bi bistand
 1 Bilateral bistand 3 Multilateral bistand

7.Bistandsform (kryss av):

1 Prosjektbistand 5 Lånebistand
 2 Programbistand 6 Avdrag på gjeld
 3.Varebistand/Importstøtte 7 Blandede kreditter
 4 Faglig bistand

8.DAC-sektor:

Beskriv kort formålet med tiltaket:.....

Forslag til sektorkode (5 siffer):.....

Satsingsområder (kryss av):

9.Miljø: 0 Ikke miljørettet 2 Miljøintegrert
 1 Befolkningsbegr. tiltak 3 Miljøspesifikk

10.Kvinner: 0 Ikke kvinnerrettet 2 Kvinneintegrert
 1 Kvinnerrelevant 3 Kvinnespesifikt

11.DAC's kriterier:

1. Konsultasjon om utforming
 2. Aktiv deltakelse
 3. Identifisere/overkomme barrierer
 4. WID-ekspertise

12.Forskning: 0 Ikke forskningsrettet 1 Forskningsrettet

13.Privat organisasjon (kryss av):

0 Ikke NGO 3 Regional priv.org.
 1 Norsk priv.org. 4 Internasjonal priv.org.
 2 Lokal priv.org. 5 Stiftelse/uavhengig forskningsinst.

14. Multilateral organisasjon:

Offentlig forkortelse (se veil.).....

Utdrag fra veiledning til statistisk klassifisering av bistandsstatistikk 1995

Nummereringen refererer til oversikten over datagrunnlaget

5. Bistandsbeskrivelse

Alle tiltak registreres med en kort beskrivelse PÅ ENGELSK.

De første tegnene forbeholdes å skulle indikere hvem som er mottaker av midlene. Hvis det er et tiltak der mottakerlandets myndigheter er ansvarlig skal NORADs prosjektnummer stå først; for eksempel TAN 100. Hvis midlene er kanalisert gjennom en privat-, eller multilateral organisasjon skal navnet på organisasjonen stå først. Vennligst merk her at selv om beskrivelsen skal være på engelsk oversettes IKKE norske organisasjonsnavn, for eksempel et prosjekt gjennom Redd Barna vil IKKE oversettes til Save the Children.

Den øvrige delen av bistandsbeskrivelsen bør være så selvstendig og beskrivende som mulig slik at den så langt det er mulig begrunner valg av koder. Prøv å unngå innlysende beskrivelser som for eksempel «support to», «aid» osv. Prøv å gi et klart bilde av hovedinnholdet i tiltaket, også for folk som ikke er kjent med tiltaket fra før.

Bistandstype 6

Her registreres om bistanden er administrasjon, bilateral -, multilateral - eller såkalt multi-bi bistand.

KODE 0 ADMINISTRASJON

Administrasjonskostnader forekommer kun på kapittel 0140 (Administrasjon UD), 0141 (Administrasjon NORAD), 0142 (Stedlige representasjoner), 0143 (Utenriksrepresentasjoner), 0160.11 (Administrasjon Multi-bi), 0191.11 (Administrasjon Humanitær bistand) 0194.11 (Administrasjon Utvikling og Nedrustning)

KODE 1 BILATERAL BISTAND

Betegnelse på tosidig utviklingssamarbeid d.v.s. vårt direkte samarbeid med utviklingsland eller støtte til internasjonale, regionale eller lokale private organisasjoner.

KODE 2 MULTI-BI BISTAND

Bistand kanalisert gjennom organisasjoner klassifisert som multilaterale av OECD/DAC (se definisjon under kode 3) og som er øremerket konkrete tiltak i spesielle land.

KODE 3 MULTILATERAL BISTAND

Generell støtte til organisasjoner som klassifiseres som multilaterale av OECD/DAC, d.v.s. internasjonale organisasjoner der stater er medlemmer og der bidraget godkjennes som ODA (Official Development Assistance).

Hvilken multilateral organisasjon som mottar pengene blir registrert i en egen bokstavkode.

7. Bistandsform

Her registreres om det er for eksempel penger, kunnskap eller varer som overføres.

KODE 0 USPESIFISERT

Tiltak innen administrasjon (se ovenfor på type 1) og generelle bidrag til multilaterale organisasjoner (type 3) vil automatisk få denne koden.

KODE 1 PROSJEKTBIKOST

Finansiell og/eller annen type støtte (som ikke inngår i definisjonene nedenfor) til enkeltstående utviklingsprosjekter. Merk at parallellfinansiering kodes som prosjektbistand.

- KODE 2 PROGRAMBISTAND**
Dette kan være bistand som gis ifølge avtale mellom norske bistandsmyndigheter og mottakerlandet om et tiltak bestående av 1) flere prosjekter innenfor en bestemt sektor som vei, vann, energi, 2) flere prosjekter rettet mot et bestemt geografisk område gjerne innen flere forskjellige sektorer, 3) generell betalingsbalanse støtte, gjeldslette osv. Merk at dette også kan omfatte støtte til multi-bi-programmer som f.eks. støtte til Verdensbankens strukturtilpasningsprogram.
- KODE 3 VAREBISTAND/IMPORTSTØTTE**
Bistandsform der giverlandet administrerer innkjøp og forsendelse av varer, for eksempel råvarer, reservedeler osv. eller overføring av midler til generelle importstøtte ordninger.
- KODE 4 FAGLIG SAMARBEID**
Bistand som er med på å bygge opp landets samlede kunnskap og faglige dyktighet på ulike områder. Alle tiltak rettet mot utviklingen av menneskelige ressurser gjennom styrking av ferdigheter, kunnskap, teknisk innsikt og produktivitet. Personellbistand, teknisk bistand men også informasjonsaktiviteter regnes som faglig samarbeid. Et viktig området her er institusjonsbygging som er basert på utvikling av menneskelige ressurser.
- KODE 5 LÅNEBISTAND**
Forekommer kun på kapittel 0180 "Samarbeid med næringslivet" post .90 "Låneordningen"
- KODE 6 AVDRAG PÅ GJELD**
Forekommer kun på kapittel 3181 "Tilbakeføringer; samarbeid med næringslivet". Det er kun avdrag på gjeld som registreres som inntekter, ikke renteinntekter.
- KODE 7 BLANDEDE KREDITTER**
Forekommer kun på kapittelet "Samarbeid med næringslivet" 180, underpost .71 "Blandede kreditter"

8. DAC-sektor

Alle bilaterale og multi-bi tiltak klassifiseres her i en av ca 80 sektorer. Sektorene er gruppert i et hierarkisk system med ti hovedsektorer, alle med fra tre til åtte tilhørende undersektorer.

Vi gjør oppmerksom på at det er NORAD selv som har valgt å lage denne sektorinndelingen. Utvelgelsen er basert på sektorer som Norge tradisjonelt har støttet, samtidig som denne utvelgelsen skal sette oss i stand til å rapportere sektorinndelt bistand til OECD/DAC.

Sektoren identifiseres best ved å stille seg spørsmålet «*hvilket område innen mottakerens økonomiske eller sosiale struktur er overførselen hovedsakelig ment å styrke?*». Opplæring i jordbruksfag skal dermed kodes under sektor 30 «jordbruk», ikke under hovedsektor 6 «utdanning». Kvinnespesifikke tiltak innen industri skal kodes under hovedsektor 4 «industri» ikke med sektor 91 «kvinnetiltak». Sektor 91 «kvinnetiltak» og 92 «miljøvern» skal kun brukes når «nærings»-sektoren ikke kan identifiseres.

Bruk DAC-sektor 99 kun i nødsfall.

9. Satsingsområde, miljø

Alle tiltak; både bilaterale, multilaterale og multi-bi klassifiseres her. *Miljøretting er et annet av de tre satsingsområdene. Dette er en type klassifisering som går på tvers av de ovennevnte DAC sektorer. Det vil si at prosjekter innenfor alle DAC-sektorene kan være mer eller mindre miljørettede. Hvis prosjektet er et såkalt rent miljøprosjekt, altså at det ikke er mulig å klassifisere prosjektet innen noen av de andre sektorene skal det kodes på DAC-sektor 92 "Miljøvern". Prosjektet er da per definisjon Miljøspesifikt.*

Definisjonen av miljøintegreerte og miljøspesifikke tiltak er utarbeidet i OECD. Definisjonen av befolkningsbegrensende tiltak er norsk og ble opprettet etter ønske om å kartlegge slike prosjekter i 1989.

KODE 0 IKKE MILJØRETTET

Prosjekter/tiltak som ikke faller inn under miljødefinisjonen.

KODE 1 BEFOLKNINGSBEGRENSENDE TILTAK

Dette er tiltak som tar sikte på å begrense befolkningsveksten. Den raske veksten i befolkningen påvirker miljø- og naturressurssituasjonen i utviklingslandene og er derfor tatt med under miljørettet bistand. Disse tiltakene kunne i og for seg blitt regnet som miljøintegreert bistand, men er skilt ut som en egen kategori fordi vi i Norge ønsker å registrere hvor mye som går til denne type tiltak.

KODE 2 MILJØINTEGRERTE TILTAK

Dette er tiltak som har som ett av flere hovedmål å forbedre det fysiske miljø (for eksempel kan treplanting ha som hensikt både å hindre ørkenspredning og å produsere tømmer)

KODE 3 MILJØSPESIFIKKE TILTAK

Dette er tiltak som i sin helhet har som hensikt å forbedre det fysiske miljø i landet, inkludert tiltak for å bøte på eksisterende miljøskader. At tiltaket er utformet slik at miljøskader unngås er ikke tilstrekkelig for å kvalifisere som et miljøspesifikt tiltak.

Vi vil gjerne presisere at tiltak som er miljørettet skal ha som hensikt å forbedre det fysiske miljø. Hvorvidt konsekvensen av prosjektet faktisk forbedrer det fysiske miljø skal ikke legges til grunn for klassifiseringen. Hvis tiltaket er utformet slik at det ikke skader miljøet er dette ikke nok til at det kan regnes som miljørettet. Å foreta en miljøkonsekvensanalyse er derfor ikke nok til at et tiltak kan regnes som miljørettet. Derimot kan prosjekter som i utgangspunktet ikke har en miljøhensikt, men som etter en miljøkonsekvensanalyse endres slik at det får gunstig innvirkning på det fysiske miljøet kodes som miljøintegreert.

10. Satsingsområde/målområde, kvinner

Alle tiltak; både bilaterale, multilaterale og multi-bi klassifiseres her. *Kvinneretting er en av de tre satsingsområdene. Dette er en type klassifisering som går på tvers av de ovennevnte DAC sektorer. Det vil si at prosjekter innenfor alle DAC-sektorene kan være mer eller mindre kvinnerettede. Hvis prosjektet er et såkalt rent kvinneprosjekt, altså at det ikke er mulig å klassifisere prosjektet innen noen av de andre sektorene skal det kodes på DAC-sektor 91 "Kvinneprojekter". Prosjektet er da per definisjon Kvinnespesifikt.*

Definisjonen av kvinneintegreerte og kvinnespesifikke tiltak er utarbeidet i OECD. Definisjonen av kvinneverevante tiltak er norsk og ble opprettet etter ønske om å utvide kartleggingen av kvinnerettede prosjekter. Det minnes om at OECD/DACs definisjon av kvinnerettat bistand (på engelsk kalt WID- Women in Development) er meget streng. Dette vil blant annet si at hvis kvinner på lik linje med menn er målgruppen, så kan ikke kvinner regnes som en eksplisitt del av målgruppen og tiltaket kan ikke kodes som kvinnerettat. For at et prosjekt skal kunne kodes Kvinne-integreert eller Kvinne- spesifikt må alle 4 DAC kriteriene være oppfylt.

KODE 0 IKKE KVINNERETTET

Prosjekter/tiltak som ikke er kvinnerettede.

KODE 1 KVINNE-RELEVANTE

Dette vil si at tiltaket har kvinner som en eksplisitt del av målgruppen og i tillegg oppfyller ett eller flere av DACs kriterier (se under), men ikke alle 4.

KODE 2 KVINNE-INTEGRERTE

Dette vil si at tiltaket har kvinner som eksplisitt del av målgruppen og i tillegg oppfyller DACs 4 kriterier (se under).

KODE 3 KVINNE-SPEKIFIKKE

Dette vil si at tiltaket har kvinner som hovedmålgruppe og i tillegg oppfyller DACs 4 kriterier (se under).

11. DACs 4 kriterier

1. Kvinner fra mottakerlandet (fortrinnsvis fra målgruppen) skal konsulteres om utformingen av prosjektet.
2. Kvinner fra mottakerlandet skal delta aktivt under iverksettelsen av prosjektet som rådgivere, ledere eller ved å gi opplæring.
3. Prosjektdokumentet skal identifisere barrierer for kvinners deltakelse i prosjektet og tiltak for å overkomme dem skal angis.
4. Ekspertise om hvordan strukturelle og kulturelle faktorer hindrer eller fremmer kvinners tilgang til politiske, økonomiske og sosiale ressurser, såkalt WID-ekspertise, skal anvendes under hele tiltakets gang.

12. Satsingsområde/målområde, forskning

Alle tiltak; både bilaterale, multilaterale og multi-bi klassifiseres her. *Forskning er et annet av de tre satsingsområdene. Dette er en type klassifisering som går på tvers av de ovennevnte DAC sektorer. Det vil si at prosjekter innenfor alle DAC-sektorene kan være mer eller mindre forskningsrettede. Hvis prosjektet er et såkalt rent forskningsprosjekt, altså at det ikke er mulig å klassifisere prosjektet innen noen av de andre sektorene skal det kodes på DAC-sektor 64 "Forskning". Prosjektet er da per definisjon forskningsrettet.*

KODE 0 IKKE FORSKNINGSRETTET

Tiltaket er ikke forskningsrettet

KODE 1 FORSKNINGSRETTET

For at en utbetaling skal kunne kodes som forskningstøtte må følgende kriterier være oppfylt:

- A. Støtten må gå til aktiviteter som går ut på å framskaffe ny kunnskap om et emne eller å samle inn og systematisere gammel kunnskap. Dette omfatter også all støtte til spredning av forskningsresultater (bøker, publikasjoner, seminarer osv.) og støtte til samarbeid mellom forskningsinstitusjoner.
- B. Når forskningskomponenten utgjør en del av et større tiltak skal bare den del av støtten som er spesielt øremerket forskning regnes som forskningstøtte. I de tilfeller der forskningen er en del av et større tiltak, men uten at midler er øremerket spesielt for dette formålet, må en vurdere om forskningskostnadene utgjør over eller under 50% av de samlede kostnadene ved tiltaket. Dersom forskningskostnadene utgjør 50% eller mer skal hele støtten til tiltaket regnes som forskningstøtte. Når forskningskostnadene utgjør mindre enn 50% regnes ingen del av støtten som forskningstøtte.
- C. Når bistanden har form av institusjonell støtte skal mottakerinstitusjonens hovedaktivitet (f.eks. forskning, undervisning eller konsulentvirksomhet) legges til grunn for om støtten skal regnes som forskningstøtte.
- D. Prosjekter innen høyere utdanning som faktisk innebærer en stor del forskning, men hvis hovedformål er et annet (f.eks. undervisning av hovedfagsstudenter eller oppnåelse av en universitetsgrad) skal ikke regnes som forskningstøtte.
- E. Kostnader i forbindelse med utredningsoppdrag skal ikke regnes som forskningstøtte.

13. NGO - Privat organisasjons type

Alle bilaterale tiltak blir klassifisert her. Hvis tiltaket er kanalisert gjennom en privat organisasjon/NGO (Non-Governmental Organisation) klassifiseres organisasjonen i en av fem grupper;

- KODE 0 IKKE NGO
Støtte til kommunale, fylkeskommunale og statlige institusjoner, samt bidrag til enkeltpersoner kodes "0". Dette gjelder også for konsulentfirmaer, foretak, bedrifter, forlag osv (så lenge det er snakk om profittvirksomhet). Multilaterale organisasjoner (def: internasjonale organisasjoner med stater som medlemmer) kodes også her. Vennskapsprosjekter er som oftest i offentlig regi og registreres her.
- KODE 1 NORSK NGO - PRIVAT ORGANISASJON
Betegnelsen på ikke-statlige frivillige/humanitære/ideelle/non-profit organisasjoner.
- KODE 2 LOKAL NGO - PRIVAT ORGANISASJON (NGO)
Lokale private organisasjoner som har sitt virksomhetsområde begrenset til det enkelte mottakerland.
- KODE 3 REGIONAL NGO - PRIVAT ORGANISASJON
Private organisasjoner som opererer i en spesiell region.
- KODE 4 GLOBAL NGO - PRIVAT ORGANISASJON (NGO)
Internasjonale organisasjoner som opererer globalt m.a.o i flere regioner.
- KODE 5 FORSKNINGSSTIFTELSE, UAVHENGIG FORSKNINGSSINSTITUSJON
Nordiske stiftelser og uavhengige forskningsinstitusjoner som ikke er statlige eller tilknyttet et universitet.

14. Multilateral organisasjon

Alle multilaterale og multi-bi tiltak blir registrert her. Her er bistanden kanalisert gjennom en multilateral organisasjon og navnet på den multilaterale organisasjonen vil registreres med en bokstavkode i databasen.

En organisasjon kan ikke kodes som multilateral hvis den ikke er klassifisert som multilateral av OECD/DAC, dvs er en internasjonal organisasjon der stater står som medlemmer.

Under foreligger en liste over de multilaterale organisasjonene som tradisjonelt får norsk støtte. Hvis du skulle savne en organisasjon, kan det hende at den ikke er multilateral men bare en vanlig internasjonal organisasjon. Det er nemlig en del internasjonale organisasjoner som får støtte over de multilaterale kapitler i bistandsbudsjettet.

Revidert standard for klassifisering av bistand etter sektor

Den norske standarden er helt ut i samsvar med den vedtatte OECD klassifisering for DAC 5 koder og CRS koder. Den reviderte standard ble vedtatt i 1996. Forslaget til oversettelse er gjort av omsyn til arbeidet i SSB med rapporten. I oversettelsen er det søkt å nytte de samme formuleringer som i den norske næringsstandard eller de forkortninger som nyttes i næringstabeller. NORAD bør utarbeide en offisiell oversettelse av sektorgrupperingen der eksperter på bistand deltar i arbeidet.

Standard for klassifisering av bistand etter sektor - DAC 5 og CRS koder

DAC 5 CODE	CRS CODE	DESCRIPTION	DESCRIPTION
100		SOCIAL INFRASTRUCTURE AND SERVICES	SOSIAL INFRASTRUKTUR OG SOSIALE TJENESTER
110		EDUCATION	UNDERVISNING
		<i>Note: Sector specific education activities, such as agricultural education, are to be included in the respective sectors.</i>	
111		Education, level unspecified	Undervisning, uspesifisert nivå
		<i>The codes in this category are to be used only when level of education is unspecified or unknown.</i>	
	11110	Education policy and administrative management	Undervisningspolitikk og organisering
		<i>Education sector policy, planning and programme aid; aid to education ministries, administration; institution building, advice; curriculum development; unspecified education activities.</i>	
	11120	Education facilities and training	Skoler, utstyr og opplæring
		<i>Educational buildings, equipment, materials; subsidiary services to education (boarding facilities, staff housing); language training; colloquia, seminars, lectures, etc.</i>	
	11130	Teacher training	Lærerutdanning
112		Basic education	Grunnutdanning
	11220	Primary education	Førskole- og grunnskoleundervisning
		<i>All elementary and first cycle systematic instruction; provision of learning materials</i>	
	11230	Non-formal education	Uformell undervisning
		<i>Literacy and numeracy training; education for basic life skills for both adults and children.</i>	
	11240	Pre-school education	Barnehage- og førskoleundervisning
		<i>Early childhood development.</i>	
113		Secondary education	Videregående skole
	11320	Secondary education	Videregående skole
		<i>Second cycle systematic instruction at both junior and senior levels.</i>	
	11330	Vocational training	Yrkesopplæring
		<i>Elementary vocational training and secondary level technical education; on-the-job training; apprenticeships; including informal vocational training.</i>	
114		Post-secondary education	Høyere utdanning
	11420	Higher education	Universitet- og høyskole
		<i>Degree and diploma programmes at universities, colleges and polytechnics; scholarships.</i>	
	11430	Advanced technical and managerial training	Opplæring i ledelse og tekniske fag
		<i>Professional-level vocational training programmes and in-service training.</i>	

120		HEALTH	HELSETJENESTER
121		Health, general	Helsetjenester generelt
	12110	Health policy and administrative management	Helsepolitikk og organisering
		<i>Health sector policy, planning and programme aid; aid to health ministries, public health administration; institution building, advice; medical insurance programmes; unspecified health activities.</i>	
	12181	Medical education/training	Medisinsk undervisning/opplæring
		<i>Medical education and training for tertiary level services.</i>	
	12182	Medical research	Medisinsk forskning
		<i>General medical research (excluding basic health research).</i>	
	12191	Medical services	Medisinske tjenester
		<i>Laboratories, specialized clinics and hospitals (including equipment and supplies); ambulances; dental services; mental health care; medical rehabilitation; control of noninfectious diseases; drug and substance abuse control [excluding narcotics traffic control (16361)].</i>	
122		Basic health	Primærhelsetjeneste
	12220	Basic health care	Primærhelsetjeneste
		<i>Primary health care programmes; paramedical and nursing care programmes; supply of drugs, medicines and vaccines related to basic health care.</i>	
	12230	Basic health infrastructure	Infrastruktur for primærhelsetjeneste
		<i>District-level hospitals, clinics and dispensaries and related medical equipment; excluding specialised hospitals and clinics (12191).</i>	
	12240	Nutrition	Ernæring
		<i>Direct feeding programmes (maternal feeding, breastfeeding and weaning foods, child feeding, school feeding); determination of micro-nutrient deficiencies; provision of vitamin A, iodine, iron etc.; monitoring of nutritional status; nutrition and food hygiene education; household food security.</i>	
	12250	Infectious disease control	Kontroll av smittsomme sykdommer
		<i>Immunisation; prevention and control of malaria, tuberculosis, diarrheal diseases, vector-borne diseases (e.g. river blindness and guinea worm), etc.</i>	
	12281	Health education	Informasjon og kunnskaper om helse
		<i>Information, education and training of the population for improving health knowledge and practices; public health and awareness campaigns.</i>	
	12282	Health personnel development	Opplæring av helsepersonell for primærhelsetjenesten
		<i>Training of health staff for basic health care services.</i>	

130		POPULATION POLICIES/PROGRAMMES AND REPRODUCTIVE HEALTH	BEFOLKNINGSPOLITIKK OG TILTAK FOR BEDRE FORPLANTNINGSEVNE
	13010	Population policy and administrative management	Befolkningspolitikk og organisering
		<i>Population/development policies; census work, vital registration; migration data; demographic research/analysis; unspecified population activities.</i>	
	13020	Reproductive health care	Helsetiltak for bedre forplantningsevne
		<i>Promotion of reproductive health; prenatal and postnatal care including delivery; prevention and treatment of infertility; prevention and management of consequences of abortion; safe motherhood activities.</i>	
	13030	Family planning	Familieplanlegging
		<i>Family planning services including counselling; information, education and communication (IEC) activities; delivery of contraceptives; capacity building and training.</i>	
	13040	STD control including HIV/AIDS	Kontroll av kjønnssykdommer inkludert HIV/AIDS
		<i>All activities related to sexually transmitted diseases and HIV/AIDS control e.g. information, education and communication; testing; prevention; treatment, care; research.</i>	

140		WATER SUPPLY AND SANITATION	VANNFORSYNING OG RENOVASJON
	14010	Water resources policy and administrative management	Vannforsyningspolitikk og organisering
		<i>Water sector policy, planning and programme aid; water legislation and management; institution building, advice; water supply assessments and studies; groundwater, water quality and watershed studies; hydrogeology; excluding agricultural water resources (31140).</i>	
	14015	Water resources protection	Vern av vannressurser
		<i>Inland surface waters (rivers, lakes, etc.); conservation and rehabilitation of ground water; prevention of water contamination from agrochemicals, industrial effluents.</i>	
	14020	Water and sanitation	Vann og renovasjon
		<i>Water desalination plants; sewerage; domestic and industrial waste water treatment plants.</i>	
	14030	Low-cost water and sanitation	Lav-kost tiltak for vann og renovasjon
		<i>Water supply and sanitation through low-cost technologies such as handpumps, gravity-fed systems, rain water collection, latrines.</i>	
	14040	River development	Vassdragsregulering
		<i>Integrated river basin projects; river flow control; dams and reservoirs [excluding dams primarily for irrigation (31140) and hydropower (23065) and activities related to river transport (21040)].</i>	
	14050	Waste management/disposal	Avfallsbehandling og -fjerning
		<i>Municipal and industrial solid waste management, including hazardous waste.</i>	

150		GOVERNMENT AND CIVIL SOCIETY	OFFENTLIG ADMINISTRASJON OG SAMFUNNSUTVIKLING
	15010	Economic and development planning	Økonomisk politikk og langtidsplanlegging
		<i>Macro-economic, fiscal and monetary policy and planning; social planning; economic and social analysis; structural reforms; development planning; support to ministries involved in aid co-ordination; other ministries and government departments when sector cannot be specified.</i>	
	15020	Public sector financial management	Tiltak for å sikre finanser for offentlig sektor
		<i>Strengthening financial and managerial accountability; public expenditure management; improving financial management systems; measures against waste, fraud and corruption.</i>	
	15030	Legal and judicial development	Utvikling av lovverk og rettsvesen
		<i>Constitutional development, legal drafting; institutional strengthening of legal and judicial systems.</i>	
	15040	Government administration	Offentlig administrasjon
		<i>Parliament; local government, decentralisation; civil service, civil service reform.</i>	
	15050	Strengthening civil society	Styrking av samfunnsutviklingen
		<i>Community participation; co-operatives; grassroots organisations; development of other participatory planning and decision making procedures and institutions.</i>	
	15061	Post conflict peace-building (UN)	Fredsskapende tiltak for tidsrommet etter en periode med konflikter
		<i>Participation in the post-conflict peace-building phase of United Nations peace operations (activities such as human rights and elections monitoring, rehabilitation of demobilised soldiers, rehabilitation of basic national infrastructure, monitoring or retraining of civil administrators and police forces, training in customs and border control procedures, advice or training in fiscal or macroeconomic stabilisation policy, repatriation and demobilisation of armed factions, and disposal of their weapons).</i>	
	15062	Elections	Valg
		<i>Electoral assistance, voters' education [other than in connection with peace building (15061)].</i>	
	15063	Human rights monitoring and education	Informasjon om og overvåking av menneskerettigheter
		<i>Monitoring of human rights performance; support for national and regional human rights bodies; protection of ethnic, religious and cultural minorities [other than in connection with peace building (15061)].</i>	
	15064	Demobilisation	Demobilisering
		<i>Integration of demobilised military personnel into the economy; conversion of production facilities from military to civilian outputs [other than in connection with peace building (15061)].</i>	

160		OTHER SOCIAL INFRASTRUCTURE AND SERVICES	ANDRE SOSIALE TJENESTER OG INFRASTRUKTUR
161		Employment	Sysselsetting
	16110	Employment policy and administrative management	Sysselsettingspolitikk og organisering
		<i>Employment policy and planning; labour law; labour unions; institution building; advice; support programmes for unemployed; employment creation and income generation programmes; occupational safety and health; combatting child labour.</i>	
162		Housing	Bolig
	16210	Housing policy and administrative management	Boligpolitikk og organisering
		<i>Including low-cost housing, slum clearance.</i>	
163		Other social services	Andre sosiale tjenester
	16310	Social/ welfare services	Velferdstiltak og sosiale tjenester
		<i>Social legislation and administration; institution building, advice; social security and other social schemes; special programmes for the elderly, orphans, the disabled, street children; social dimensions of structural adjustment; unspecified social infrastructure and services.</i>	
	16320	General government services	Generell offentlig administrasjon
		<i>General services by government (or commissioned by government) e.g. police, fire protection; customs; statistical services; cartography, meteorology, aerial surveys and remote sensing; including administrative buildings.</i>	
	16330	Settlement	Bosettingstiltak
		<i>Land settlement/compensation; resettlement of displaced persons.</i>	
	16340	Reconstruction relief	Gjenoppbyggingsstøtte
	16350	Culture and recreation	Kulturtjenester og fritidsaktiviteter
		<i>Including libraries and museums.</i>	
	16361	Narcotics control	Narkotikakontroll
		<i>Customs controls, educational programmes and awareness campaigns to restrict narcotics traffic.</i>	
	16381	Research/scientific institutions	Forsknings- og vitenskapelige institusjoner
		<i>When sector cannot be identified.</i>	

200		ECONOMIC INFRASTRUCTURE AND SERVICES	ØKONOMISK INFRASTRUKTUR OG TJENESTER
210		TRANSPORT AND STORAGE	TRANSPORT OG LAGRING
		<i>Note: Manufacturing of transport equipment should be included under code 32172.</i>	
	21010	Transport policy and administrative management	Transportpolitikk og organisering
		<i>Transport sector policy, planning and programme aid; aid to transport ministries; institution building; advice; unspecified transport; activities that combine road, rail, water and/or air transport.</i>	
	21020	Road transport	Veitransport
		<i>Road infrastructure, road vehicles; passenger road transport, motor passenger cars.</i>	
	21030	Rail transport	Jernbanetransport
		<i>Rail infrastructure, rail equipment, locomotives, other rolling stock; including light rail (tram) and underground systems.</i>	
	21040	Water transport	Sjøtransport

		<i>Harbours and docks, harbour guidance systems, ships and boats; inland water transport, inland barges and vessels.</i>	
	21050	Air transport	Lufttransport
		<i>Airports, airport guidance systems, aeroplanes, aeroplane maintenance equipment.</i>	
	21060	Storage	Lagring
		<i>Whether or not related to transportation.</i>	

220		COMMUNICATIONS	KOMMUNIKASJONER
	22010	Communications policy and administrative management	Kommunikasjonspolitikk og organisering
		<i>Communications sector policy, planning and programme aid; institution building; advice; including postal services development; unspecified communications activities.</i>	
	22020	Telecommunications	Telekommunikasjoner
		<i>Telephone networks, telecommunication satellites, earth stations.</i>	
	22030	Radio/television/print media	Radio, TV og trykte media
		<i>Radio and TV links, equipment; newspapers; printing and publishing.</i>	
	22040	Free flow of information	Fri flyt av informasjon
		<i>E.g., training of journalists.</i>	

230		ENERGY	ENERGI
		<i>Note: Extraction of raw materials for power generation should be included in the mining sector. Energy manufacturing should be included in the industry sector.</i>	
	23010	Energy policy and administrative planning	Energipolitikk og organisering
		<i>Energy sector policy, planning and programme aid; aid to energy ministries; institution building, advice; unspecified energy activities.</i>	
	23020	Power generation / nonrenewable sources	Kraftproduksjon fra ikke fornybare kilder
		<i>Thermal power plants including when heat source cannot be determined; combined gas-coal power plants.</i>	
	23030	Power generation / renewable sources	Kraftproduksjon fra fornybare kilder
		<i>Including policy, planning, development programmes, surveys and incentives. Fuelwood/charcoal production should be included under forestry (31261).</i>	
	23040	Electrical transmission/ distribution	Overføring og distribusjon av elektrisitet
		<i>Distribution from power source to end user; transmission lines.</i>	
	23050	Gas distribution	Distribusjon av gass
		<i>Delivery for use by ultimate consumer.</i>	
	23061	Oil-fired power plants	Kraftverk med oljefyring
		<i>Including diesel power plants.</i>	
	23062	Gas-fired power plants	Kraftverk med gassfyring
	23063	Coal-fired power plants	Kraftverk med kullfyring
	23064	Nuclear power plants	Kjernekraftverk
		<i>Including nuclear safety.</i>	
	23065	Hydro-electric power plants	Vannkraft
		<i>Including power-generating river barges.</i>	
	23066	Geothermal energy	Jordvarme
	23067	Solar energy	Solenergi
		<i>Including photo-voltaic cells, solar thermal applications and solar heating.</i>	
	23068	Wind power	Vindkraft
		<i>Wind energy for water lifting and electric</i>	

		<i>power generation.</i>	
	23069	Ocean power	Havkraft
		<i>Including ocean thermal energy conversion, tidal and wave power.</i>	
	23070	Biomass	Biomasse
		<i>Densification technologies and use of biomass for direct power generation including biogas, gas obtained from sugar cane and other plant residues, anaerobic digesters.</i>	
	23081	Energy education/training	Undervisning og opplæring for energisektor
		<i>Applies to all energy sub-sectors; all levels of training.</i>	
	23082	Energy research	Energiforskning
		<i>Including general inventories, surveys.</i>	

240		BANKING AND FINANCIAL SERVICES	BANKER OG FINANSTJENESTER
	24010	Financial policy and administrative management	Finanspolitikk og organisering
		<i>Finance sector policy, planning and programme aid; institution building, advice; financial markets and systems.</i>	
	24020	Monetary institutions	Sentralbankvirksomhet
		<i>Central banks.</i>	
	24030	Banks	Bankvirksomhet
		<i>All formal sector financial institutions including development banks (except when the development bank is focused on only one sector).</i>	
	24040	Other financial services	Andre finanstjenester
		<i>Including financial institutions in the formal sector e.g. micro credit, savings and credit co-operatives etc.</i>	

250		BUSINESS AND OTHER SERVICES	FORRETNINGSTJENESTER OG ANDRE TJENESTER
	25010	Business services	Forretningstjenester
		<i>Business development; support to trade and business associations, chambers of commerce, private enterprises; business advisory services, accounting, auditing; legal and regulatory reform aimed at improving business climate; institution building, advice etc.</i>	
	25020	Privatisation	Privatisering
		<i>When sector cannot be specified. Including general state enterprise restructuring or demonopolisation programmes, planning, programming, advice.</i>	

300		PRODUCTION	PRODUKSJON
311		AGRICULTURE	JORDBRUK
	31110	Agricultural policy and administrative management	Jordbrukspolitikk og organisering
		<i>Agricultural sector policy, planning and programme aid; aid to agricultural ministries; institution building, advice; unspecified agriculture.</i>	
	31111	Agrarian reform	Jordbruksreform
		<i>Including agricultural sector adjustment.</i>	
	31120	Agricultural development	Jordbruksutvikling
		<i>Integrated projects; farm development.</i>	
	31130	Agricultural land resources	Jordbruksland
		<i>Including soil degradation control; soil improvement; drainage of water logged areas; soil desalination; agricultural land surveys; land reclamation; erosion control, desertification control.</i>	
	31140	Agricultural water resources	Vannforsyning i jordbruk
		<i>Irrigation, reservoirs, hydraulic structures, ground water exploitation for agricultural use.</i>	
	31150	Agricultural inputs	Råvarer i jordbruket
		<i>Supply of seeds, fertilizers, agricultural machinery/equipment.</i>	
	31161	Food crop production	Avlinger for matvarer
		<i>Including grains (wheat, rice, barley, maize, rye, oats, millet, sorghum); horticulture; vegetables; fruit and berries; other arable crops.</i>	
	31162	Industrial crops/export crops	Avlinger for industriråvarer og eksport
		<i>Including sugar; coffee, cocoa, tea; oil seeds, nuts, kernels; fibre crops; tobacco; rubber.</i>	
	31163	Livestock	Husdyrhold
		<i>Animal husbandry; poultry; animal feed aid.</i>	
	31181	Agricultural education/training	Undervisning og opplæring i jordbruk
	31182	Agricultural extension	Jordbruksveiledning
		<i>Non-formal training in agriculture.</i>	
	31183	Agricultural research	Jordbruksforskning
		<i>Including plant breeding, physiology, genetic resources, ecology, taxonomy, disease control, agricultural bio-technology.</i>	
	31184	Livestock research	Husdyrsforskning
		<i>Including animal health, breeding and genetics, nutrition, physiology.</i>	
	31191	Agricultural services	Hjelpetjenester for jordbruk
		<i>Marketing policies & organisation; crop insurance; storage and transportation; creation of strategic reserves.</i>	
	31192	Plant protection and pest control	Sprøytemidler og skadedyrkontroll
		<i>Including supply of pesticides.</i>	
	31193	Agricultural credit	Landbrukskreditt
		<i>Agricultural development banks; credit schemes.</i>	
	31194	Agricultural co-operatives	Jordbrukssamvirke og -organisasjoner
		<i>Including farmers' organisations.</i>	
	31195	Livestock/veterinary services	Veterinærtjenester
		<i>Animal health and management, genetic resources, feed resources.</i>	

312		FORESTRY	SKOGBRUK
	31210	Forestry policy and administrative management	Skogbrukspolitikk og organisering
		<i>Forestry sector policy, planning and programme aid; institution building, advice; forest surveys; unspecified forestry and agro-forestry activities.</i>	
	31220	Forestry development	Skogbruksutvikling
		<i>Afforestation for industrial and rural consumption; exploitation and utilisation; erosion control, desertification control; integrated forestry projects.</i>	
	31261	Fuelwood/charcoal	Produksjon av ved og trekull
		<i>Forestry development whose primary purpose is production of fuelwood and charcoal.</i>	
	31281	Forestry education/training	Undervisning og opplæring i skogbruk
	31282	Forestry research	Skogbruksforskning
		<i>Including artificial regeneration, genetic improvement, production methods, fertilizer, harvesting.</i>	
	31291	Forestry services	Hjelpetjenester for skogbruk

313		FISHING	FISKE
	31310	Fishing policy and administrative planning	Fiskeripolitikk og organisering
		<i>Fishing sector policy, planning and programme aid; institution building, advice; ocean and coastal fishing; marine and freshwater fish surveys and prospecting; fishing boats/equipment; unspecified fishing activities.</i>	
	31320	Fishery development	Fiskeriutvikling
		<i>Exploitation and utilisation of fisheries; fish stock protection; aquaculture; integrated fishery projects.</i>	
	31381	Fishery education/training	Fiskeriundervisning og opplæring
	31382	Fishery research	Fiskeriforskning
		<i>Pilot fish culture; marine/freshwater biological research.</i>	
	31391	Fishery services	Hjelpetjenester for fiskeri
		<i>Fishing harbours; fish markets; fishery transport and cold storage.</i>	

321		INDUSTRY	INDUSTRI
		<i>Note: Only includes aid to production or manufacturing. Provision of finished products should be included under relevant sector.</i>	
	32110	Industrial policy and administrative planning	Industripolitikk og organisering
		<i>Sector policy and planning; sector programme aid; institution building, advice; unspecified industrial activities; manufacturing of goods not specified below.</i>	
	32120	Industrial development	Industriutvikling
	32130	SME development	Utvikling av små og mellomstore foretak
		<i>Small and medium-sized enterprises development.</i>	
	32140	Cottage industries and handicraft	Hjemmeindustri og håndverk
	32161	Agro-industries	Næringsmiddelindustri
		<i>Staple food processing, dairy products, slaughter houses and equipment, meat and fish processing and preserving, oils/fats, sugar refineries, beverages/tobacco, animal feeds production.</i>	

	32162	Forest industries <i>Wood production, pulp/paper production.</i>	Trevareindustri og treforedling
	32163	Textiles, leather and substitutes <i>Including knitting factories.</i>	Tekstil- og lærindustri <i>Inkl. erstatningsråvarer</i>
	32164	Chemicals <i>Industrial and non-industrial production facilities; includes pesticides production.</i>	Kjemisk industri
	32165	Fertilizer plants	Produksjon av gjødsel
	32166	Cement/lime/plaster	Produksjon av sement, kalk og gips
	32167	Energy manufacturing <i>Including gas liquefaction, petroleum refineries.</i>	Produksjon av kull og petroleumsprodukter
	32168	Pharmaceutical production <i>Medical equipment/supplies; drugs, medicines, vaccines; hygienic products.</i>	Farmasøytisk produksjon
	32169	Basic metal industries <i>Iron and steel, structural metal production.</i>	Produksjon av jern og stål
	32170	Non-ferrous metals	Produksjon av ikke-jernholdige metaller
	32171	Engineering <i>Manufacturing of electrical and non-electrical machinery, engines/turbines.</i>	Produksjon av maskiner og utstyr
	32172	Transport equipment industry <i>Shipbuilding, fishing boats building; railroad equipment; motor vehicles and motor passenger cars; aircraft; navigation/guidance systems.</i>	Produksjon av transportmidler
	32181	Technological research and development <i>Including industrial standards; quality control.</i>	Teknologisk forskning og utvikling

322		MINING	BERGVERKSDRIFT
	32210	Mining policy and administrative management <i>Mining sector policy, planning and programme aid; institution building, advice; unspecified mineral resources exploration and exploitation.</i>	Bergverkspolitikk og organisering
	32220	Geology/geophysics <i>Excluding hydrogeology (14010).</i>	Geologi og geofysikk
	32261	Coal/lignite mining <i>Including peat.</i>	Bryting av kull og brunskull
	32262	Oil <i>Including drilling rigs and floating structures.</i>	Utvinning av olje
	32263	Natural gas	Utvinning av naturgass
	32264	Iron ore mining	Bryting av jernmalm
	32265	Bauxite mining	Bryting av bauxitt
	32266	Copper mining	Bryting av kobber
	32267	Natural fertilizer mining	Utvinning av gjødselsmineraler
	32268	Sea-bed resources	Utvinning av havbunnsressurser

323		CONSTRUCTION	BYGGE- OG ANLEGGSVIRKSOMHET
	32310	Construction policy and administrative management <i>Construction sector policy and planning; excluding construction activities within specific sectors (e.g., hospital or school construction).</i>	Politikk for bygge- og anleggsvirksomhet og organisering

331		TRADE	HANDEL
	33110	Trade policy and administrative management <i>Trade policy and planning; domestic</i>	Handelspolitikk og organisering

		<i>marketing, trade, service industries, patents and trademarks.</i>	
	33120	Wholesale/retail trade	Engros- og detaljhandel
	33130	Export promotion	Tiltak for å fremme eksport

332		TOURISM	TURISME
	33210	Tourism policy and administrative management	Turismepolitikk og organisering

400		MULTISECTOR	FLERSEKTOR BISTAND
		<i>Note: Sector specific environmental protection and WID activities should be included in the respective sectors, and the environment and WID marker checked. Multi-sector/cross-cutting only includes environment and WID activities without sector allocation.</i>	
410		General environmental protection	Miljøvern generelt
		<i>Non-sector specific.</i>	
	41010	Environmental policy and administrative management	Miljøpolitikk og organisering
		<i>Environmental policy, laws, regulations and economic instruments; administrative institutions and practices; environmental and land use planning and decision-making procedures; seminars, meetings; miscellaneous conservation and protection measures not specified below.</i>	
	41020	Biosphere protection	Vern av biosfæren
		<i>Air pollution control, ozone layer preservation; marine pollution control.</i>	
	41030	Bio-diversity	Artsmangfold
		<i>Including natural reserves and actions in the surrounding areas; other measures to protect endangered or vulnerable species and their habitats.</i>	
	41040	Site preservation	Naturvernområde
		<i>Applies to unique cultural landscape; including sites/objects of historical archeological, aesthetic, scientific or educational value.</i>	
	41081	Environmental education/training	Undervisning og opplæring i miljøtiltak
	41082	Environmental reseach	Miljøforskning
		<i>Including establishment of databases, inventories/accounts of physical and natural resources; environmental profiles and impact studies if not sector specific.</i>	
420		Women in development	Kvinnerettede prosjekter
	42010	Women in development	Kvinnerettede prosjekter
		<i>Including multisectoral WID projects and programmes; promotion of and support to WID groups and networks; conferences, seminars, etc.</i>	
430		Other multisector	Annen multisektor
	43010	Multisector aid (components not available)	Multisektorbistand (komponenter ikke tilgjengelig)
	43020	Multisector aid (components available)	Multisektorbistand (komponenter tilgjengelig)
	43030	Urban development	Byutvikling
		<i>Integrated urban development projects; urban planning and management; municipal/township development and management.</i>	
	43040	Rural development	Distriktsutvikling
		<i>Integrated rural development projects.</i>	

500		COMMODITY AID AND GENERAL PROGRAMME ASSISTANCE	VAREBISTAND OG GENERELL PROGRAMBISTAND
		<i>Note: Sector specific programme assistance is to be included in the respective sectors, using the structural adjustment marker if appropriate.</i>	
510		Structural adjustment assistance with World Bank/IMF	Strukturprogram støttet av Verdensbanken og IMF
		<i>Includes structural adjustment programmes either cofinanced with or undertaken in coordination with the World Bank and the IMF.</i>	
	51010	Structural adjustment	Strukturendringer
		<i>When not allocable by sector.</i>	
520		Developmental food aid	Matvarebistand
	52010	Food aid	Matvarehjelp
		<i>Supply of edible human food under national or international programmes including transport costs; cash payments made for food supplies; project food aid; food aid for market sales; excluding emergency food aid.</i>	
530		Other general programme and commodity assistance	Annen generell program- og varebistand
	53010	Balance-of-payments support	Bistand for å bedre betalingsbalansen
		<i>Including general programme assistance (when not allocable by sector).</i>	
	53020	Budget support	
		<i>Including administrative budget support.</i>	
	53030	Import support (capital goods)	Importstøtte (kapitalvarer)
		<i>Capital goods and services; lines of credit.</i>	
	53040	Import support (commodities)	Importstøtte (varer)
		<i>Commodities, general goods and services, oil imports.</i>	

600		ACTION RELATING TO DEBT	TILTAK VEDRØRENDE GJELD
	60010	Action relating to debt	Tiltak vedrørende gjeld
		<i>Actions falling outside the code headings below; training in debt management.</i>	
	60020	Debt forgiveness	Ettergivelse av gjeld
	60030	Relief of multilateral debt	Lettelser av multilateral gjeld
		<i>Grants or credits to cover debt owed to multilateral financial institutions.</i>	
	60040	Rescheduling	
	60050	Refinancing	Refinansiering
	60061	Debt for development swap	
		<i>Allocation of debt claims to use for development (e.g., debt for education, debt for environment).</i>	
	60062	Other debt swap	
		<i>Debt for equity, transformation of debt into local currency claims.</i>	
	60063	Debt buy-back	
		<i>Purchase of debt for the purpose of cancellation.</i>	

700		EMERGENCY ASSISTANCE	NØDHJELP
710		Emergency food aid	Nødhjelp mat
	71010	Emergency food aid	Nødhjelp mat
		<i>Food aid for general free distribution or special supplementary feeding programmes; short term relief to targetted population groups affected by emergency situations. Excludes developmental food aid (52010).</i>	
720		Other emergency and distress relief	Annen nødhjelp
	72010	Emergency/distress relief	Nød- og katastrofe hjelp
		<i>All emergency, distress relief and humanitarian aid except food aid and aid to refugees; disaster preparedness.</i>	
	72020	Aid to refugees (in donor country)	Hjelp til flyktninger (i giverlandet)
	72030	Aid to refugees (in recipient countries)	Hjelp til flyktninger (i mottakerlandene)

998		UNALLOCATED/ UNSPECIFIED	KAN IKKE ALLOKERES PÅ SEKTOR OG USPESIFISERT
	99810	Sectors not specified	Sektorer ikke spesifisert
		<i>Contributions to general development of the recipient should be included under programme assistance (53010).</i>	
	99820	Promotion of development awareness	Tiltak for å øke forståelsen for nødvendigheten av utvikling.
		<i>Spending in donor country for heightened awareness/interest in development co-operation (brochures, lectures, special research projects, etc.).</i>	

De sist utgitte publikasjonene i serien Rapporter

Recent publications in the series Reports

- 95/32 S. Blom: Innvandrere og bokonsentrasjon i Oslo. 1995. 125s. 95 kr. ISBN 82-537-4211-8
- 95/33 T.A. Johnsen og B.M. Larsen: Kraftmarkedsmodell med energi- og effektdimensjon. 1995. 54s. 95 kr. ISBN 82-537-4212-6
- 95/34 F.R. Aune: Virkninger på de nordiske energimarkedene av en svensk kjernekraftutfasing. 1995. 58s. 95 kr. ISBN 82-537-4213-4
- 95/35 M.S. Bjerkseth: Engroshandelen i Norge 1985-1992. 1995. 43s. 95 kr. ISBN 82-537-4214-2
- 95/36 T. Kornstad: Vridninger i lønnskernes relative brukerpriser på bolig, ikke-varige goder og fritid 1985/86 til 1992/93. 1995. 35s. 80 kr. ISBN 82-537-4216-9
- 95/38 G.J. Limperopoulos: Usikkerhet i oljeprosjekter. 1995. 72s. 95 kr. ISBN 82-537-4222-3
- 96/1 E. Bowitz, N.Ø. Mæhle, V.S. Sasmitawidjaja and S.B. Widoyono: MEMLI - The Indonesian Model for Environmental Analysis: Technical Documentation. 1996. 70s. 95 kr. ISBN 82-537-4223-1
- 96/2 A. Essilfie: Investeringer, kostnader og gebyrer i den kommunale avløpssektoren: Resultater fra undersøkelsen i 1995. 1996. 36s. 80 kr. ISBN 82-537-4239-8
- 96/3 Resultatkontroll jordbruk 1996: Gjennomføring av tiltak mot forurensninger. 1996. 85s. 95 kr. ISBN 82-537-4244-4
- 96/4 Å. Osmunddalen og T. Kalve: Bofaste innvandreres bruk av sosialhjelp 1987-1993. 1996. 33s. 80 kr. ISBN 82-537-4245-2
- 96/5 S. Blom: Inn i samfunnet? Flyktningkull i arbeid, utdanning og på sosialhjelp. 1996. 84s. 95 kr. ISBN 82-537-4249-5
- 96/6 J.E. Finnvold: Kommunale helsetilbud: Organisering, ulikhet og kontinuitet. 1996. 70s. 95 kr. ISBN 82-537-4221-5
- 96/7 Offentlig sektor i Norge: Strukturelle hovedtrekk og utvikling i perioden 1988-1994. 1996. 43s. 80 kr. ISBN 82-537-4268-1
- 96/8 K.E. Rosendahl: Helseeffekter av luftforurensning og virkninger på økonomisk aktivitet: Generelle relasjoner med anvendelse på Oslo. 1996. 40s. 80 kr. ISBN 82-537-4277-0
- 96/9 S.-E. Mamelund og J.-K. Borgan: Kohort- og periodedødelighet i Norge 1846-1994. 1996. 236s. 165 kr. ISBN 82-537-4278-9
- 96/10 A. Schjalm: Kvalitetsundersøkelsen for Folke- og bolig telling 1990. 1996. 36s. 80 kr. ISBN 82-537-4279-7
- 96/11 K. Skrede og M. Ryen: Levekår i støpeskjeen. Status og utvikling i ungdomsgenerasjonenes materielle levekår 1990-1995. 1996. 80s. 95 kr. ISBN 82-537-4284-3
- 96/12 K.H. Alfsen, P. Boug and D. Kolsrud: Energy Demand, Carbon Emissions and Acid Rain: Consequences of a Changing Western Europe. 1996. 26s. 80 kr. ISBN 82-537-4285-1
- 96/13 M.W. Arneberg: Theory and Practice in the World Bank and IMF Economic Policy Models: Case study Mozambique. 1996. 28s. 80 kr. ISBN 82-537-4296-7
- 96/14 O. Skorge, F. Foyn og G. Frengen: Forsknings- og utviklingsvirksomhet i norsk industri 1993. 1996. 57s. 95 kr. ISBN 82-537-4306-8
- 96/15 K.O. Oftedal: Framskrivning av markeds-situasjonen for helse- og sosialpersonell fram mot år 2030. 1996. 66s. 95 kr. ISBN 82-537-4307-6
- 96/16 M.I. Hansen, T.A. Johnsen og J.Ø. Oftedal: Det norske kraftmarkedet til år 2020: Nasjonale og regionale fremskrivninger. 1996. 39s. 80 kr. ISBN 82-537-4316-5
- 96/17 K. Flugsrud og K. Rypdal: Utslipp til luft fra innenriks sjøfart, fiske og annen sjøtrafikk mellom norske havner. 1996. 52s. 95 kr. ISBN 82-537-4321-1
- 96/18 T. Fæhn og T. Hægeland: Effektive satser for næringsstøtte 1994. 1996. 79s. 95 kr. ISBN 82-537-4323-8
- 96/19 A. Bråten og L. Sandberg: Priser på jordbruksvarer: En analyse av statistiske kilder. 1996. 84s. 95 kr. ISBN 82-537-4325-4

Returadresse:
Statistisk sentralbyrå
Postboks 8131 Dep.
N-0033 Oslo

Publikasjonen kan bestilles fra:

Statistisk sentralbyrå
Salg-og abonnementservice
Postboks 8131 Dep.
N-0033 Oslo

Telefon: 22 00 44 80
Telefaks: 22 86 49 76

eller:
Akademika – avdeling for
offentlige publikasjoner
Møllergt. 17
Postboks 8134 Dep.
N-0033 Oslo

Telefon: 22 11 67 70
Telefaks: 22 42 05 51

ISBN 82-537-4338-6
ISSN 0808-2056

Pris kr 95,00

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway